

ÅRSRAPPORT 2019

MØRE BISKOP
MØRE BISPEDØMERÅD

INNHOLD

DEL 1 – LEIARVURDERING	2
A Overordna vurdering av måloppnåinga	2
B Dei viktigaste prioriteringane i 2019	2
C Om ressursutnyttinga	2
DEL 2 – INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL	4
Innleiing	4
A Nøkkeltal pr. prosti og totalt	5
B Utvalde volumtal	5
C Nøkkeltal for årsrekneskapen	6
DEL 3 – ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT	7
Samandrag av resultat, måloppnåing og ressursbruk i 2018	8
Resultat og måloppnåing etter resultatmål og nøkkelindikatorar	
Hovudmål 1 Gudstenestelivet blomstrar	9
Hovudmål 2 Fleire søker dåp og trusopplæring	13
Hovudmål 3 Kunst og kulturuttrykk som del av kyrkjelivet	18
Hovudmål 4 Kyrkja engasjerer seg i samfunnet	21
Hovudmål 5 Fleire finn sin plass i kyrkjeleg arbeid	26
Hovudmål 6 Kyrkje har ein demokratisk og velfungerande organisasjon	32
Biskopens verksemd	35
DEL 4 – STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA	38
A HMS/Arbeidsmiljø	38
B Likestilling	38
C Vurdering av risiko for misleghald	40
DEL 5 – VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	41
DEL 6 – ÅRSREKNESKAPEN	43
Leiinga sine kommentarar inklusive rekneskapsrapportering	

Framsidefoto:

Den rikt broderte messehakelen tilhøyrande Sande kyrkje er truleg laga i Brüssel på slutten av 1400-talet (foto: Svein Magne Harnes).

DEL 1 – LEIARVURDERING

A Overordna vurdering av måloppnåing

Møre bispedøme har, saman med Den norske kyrkja, ein visjon om «Meir himmel på jord» og at «Kyrkja vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og von i Jesus Kristus ved å vere Bekjennande, Open, Tenande og Misjonerande»

Vi vurderer at Møre bispedøme bidrar til god måloppnåing på fleire område.

Talet på dåp av del fødde og del kyrkjemedlemer som vel dåp har ein auke, men totalt tal dåp går noko ned i takt med fødselstala. Vi ser positive trekk i høve til deltaking på trusopplæringstiltaka, også konfirmasjon. Vi vurderer at kyrkja i Møre framleis er viktig i møte med livsritene.

For 2019 når vi mål ved auke i det totale gudstenestetilbodet, men tal som går til gudsteneste går ned. Den gjennomsnittlege gudstenestefrekvensen på sun- og helgedagar er på 46,5%. Fleire kyrkjer er opne. Deltakarar på konsertar og kulturarrangement er stabilt på i underkant av 100.000 deltakarar.

I Møre blir måsettingar nådd knytte til samfunnsengasjement. Det er auke i kyrkjelydar med diakonal betening og kyrkjelydar har eit engasjement i høve til integreringsarbeid. I Møre blir det arbeid med planar for arenaer for religionsdialog og dei aller fleste kyrkjelydar har eit samarbeid med ein eller fleire SMM-organisasjonar. Det digitale nærværet er aukande og kyrkja er meir synleg i det offentlege rom. Deltakinga i

Rekrutteringssituasjonen er utfordrande, både til kyrkjeleg utdanning og til kyrkjeleg teneste – tilsette og frivillige. Vi ønskjer å ha eit aktivt forhold til situasjonen og har sett i gang fleire tiltak i Møre som supplerer dei nasjonale. Vi ser at godt ungdomsarbeid bidrar til rekruttering og ønskjer å understøtte kyrkjelydane i dette i tillegg til bispedømets arbeid med ungdomsdemokrati.

Dei viktigaste prioriteringane i 2019 har vore

- Trusopplæring og oppslutning om dåp
- Gudsteneste, kyrkjemusikk og kultur
- Kyrkjeval og ungdomsdemokrati
- God personalpolitikk og rekruttering til teneste
- Ny fellesråds- og prostistruktur. Prosess for effektivisering av dei merkantile tenester.

Om ressursutnyttinga

I Møre bispedøme er det 96 sokn, og variasjonane mellom sokna er store, både geografisk og demografisk. Avgjerd om fordeling av ressursar i bispedømet blir gjort av bispedømerådet.

Møre bispedøme var for 2019 tildelt kr 109 mill. 77,8 mill. (ikkje medrekna pensjon) av midlane er nytta til drift og løn til 82,3 årsverk, der presteteneste utgjer 73,2 årsverk. Kr 31,1 mill. av tildelinga er tilskotsmidlar der 19,4 mill. går til tilskot til trusopplæring i kyrkjelydane. 11,1 mill. går som tilskot til 17 stillingar innan diakoni og 11 stillingar innanfor undervisning i kyrkjelydane. Elles 502.000,- til prosjekt finansiert via OVF-tilskot.

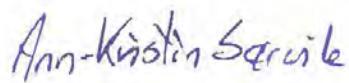
71,5% av ressursane som bispedømerådet forvaltar er driftsmidlar, resterande 28,5% er tilskotsmidlar. Rekneskapen for 2019 viser at 83,1 % av driftsmidlane har gått til verksemdsrådet presteteneste, 16,9 % av driftsmidlane har gått til administrasjon/bispedømekontoret. Ser vi verdien av prestestillingar i samanheng med tilskot til trusopplæring og stillingar diakoni/ undervisning så har det i 2019 gått 93,8 mill. eller 88% av dei tildelte ressursane til den lokale kyrkja i Møre.

Den samla ressursbruken vart halden innanfor tildelt løyving. Rekneskapen viste i 2019 eit mindreforbruk på kr 2,4 mill. kroner i høve til tildelinga. Av dette er 2,2 mill. mindreforbruk i høve til drift. Dette gir eit handlingsrom inn mot 2020 som vil kunne nyttast innanfor satsingsområda.

Molde, 5. mars 2020

Ingeborg Midttømme
biskop

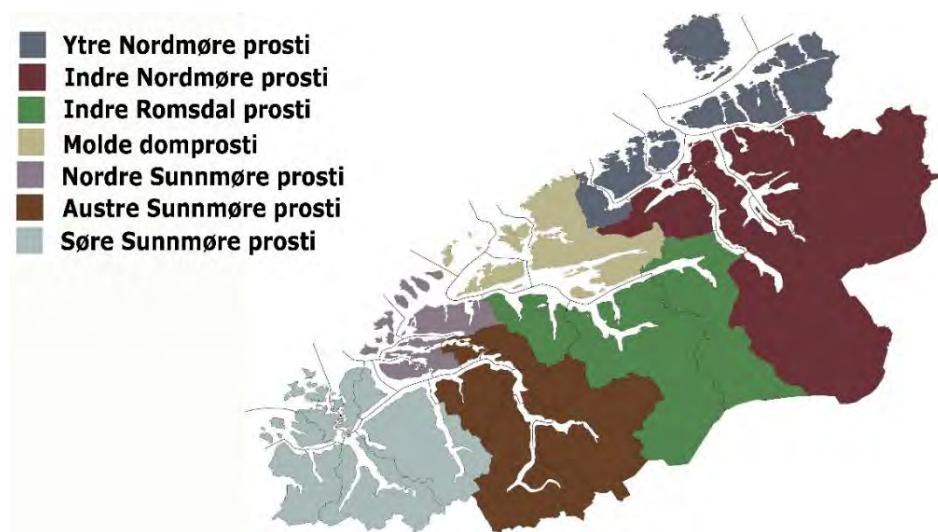

Ann-Kristin Sørvik
leiar

DEL 2 – INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL

Møre bispedøme er i geografi samanfallande med Møre og Romsdal fylke. Møre biskop og Møre bispedømeråd er del av rettssubjektet Den norske kyrkja og er på nærmere bestemte område også underlagt Kyrkjemøtet. På lokalt nivå er soknet rettssubjekt, representert ved sokneråd og kyrkjeleg fellesråd.

Møre bispedøme er eitt av Den norske kyrkja sine 11 bispedøme. Bispedømet vart oppretta i 1983, og er det yngste bispedømet i Noreg. Det vart til ved ei deling av bispedøma Nidaros og Bjørgvin. Bispedømerådet i Møre har 10 medlemmer (7 leke, 1 prest, 1 lek kyrkjeleg tilsett og biskop), som saman med dei andre bispedømeråda utgjer Kyrkjemøtet. Biskopane utgjer til saman Bispe møtet. Møre bispedøme er fram til 31/12-19 delt inn i 7 prosti, 32 fellesråd og 96 sokn. Frå 1/1-20 er inndelinga endra til 6 prosti, 26 fellesråd og 95 sokn.

Møre biskop og Møre bispedømeråd er kvar for seg formelle kyrkjelege organ, med felles administrasjon lokalisert i Molde og med stiftsdirektøren som dagleg leiari.

Bispedømerådet skal ha merksemd på alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelege livet i kyrkjelydane. Rådet skal også fremme samarbeid mellom dei enkelte sokneråda og andre lokale arbeidsgrupper innan bispedømet. Bispedømerådet fordeler statlege tilskot til trusopplæring og særskilte stillingar innan kyrkjeleg undervisning og diaconi. Bispedømerådet kan opprette og legge ned stillingar innanfor tildelt ressursramme. Bispedømerådet tilset prostar, kyrkjelydsprestar og fengselsprestar. I tillegg er bispedømerådet gitt arbeidsgjevarmynde for dei tilsette på bispedømekontoret. Biskopen leiari prestetenesta og har tilsynsansvar med kyrkjelydane og tilsette i bispedømet.

2.1 Overordna mål

Bispedømerådet og biskopen har lagt til grunn dei måla og føringane som er gjevne av departementet, Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet. Visjonsdokumentet, strategiplan 2019 - 2021 og årspalanen for Møre bispedøme ligg også til grunn for verksemd og aktivitetar.

A) Nøkkeltal pr. prosti

Tabell 2.1: Kyrkjemedlemer og innbyggjarar fordelt på prostia 2017 - 2019

Prosti	Medl 2019	Medl 2018	Medl 2017	Diff medl 2018- 2019	Diff medl 2017- 2018	Diff medl 2016- 2017	Tal innbygg -jarar 2019	Tal Innbygg -jarar 2018	Tal Innbygg -jarar 2017	Diff Innb 2018- 2019	Diff innb 2017- 2018	Diff innb 2016- 2017
Molde domprosti	36072	33312	33604	2760	-292	-961	47019	43597	43544	3422	53	103
Søre Sunnmøre	37883	38154	38298	-271	-144	-574	48360	48401	48379	-41	22	191
Austre Sunnmøre	16887	17076	17309	-189	-233	-453	21730	21828	21871	-98	-43	-78
Nordre Sunnmøre	55902	55885	55917	17	-32	-1291	75803	75050	74278	753	772	584
Indre Romsdal	13868	14015	14130	-147	-115	-338	16929	16979	17012	-50	-33	-31
Ytre Nordmøre	27494	30758	31112	-3264	-354	-782	35810	39243	39364	-3433	-121	-138
Indre Nordmøre	18586	18767	18936	-181	-169	-411	22176	22322	22408	-146	-86	-49
Sum alle prosti	206692	207967	209306	-1275	-1339	-4810	267641	267420	266856	221	564	582

Tabell 2.2: Inn- og utmeldingar 2017 - 2019

Prosti	Innm 2019	Innm 2018	Innm 2017	Endr Innm 2018- 2019	Endr Innm 2017- 2018	Utm 2019	Utm 2018	Utm 2017	Endr Utm 2018- 2019	Endr Utm 2017- 2018
Molde domprosti	29	19	33	10	-14	135	98	139	37	-41
Søre Sunnmøre	33	25	43	8	-18	136	95	155	41	-147
Austre Sunnmøre	13	12	15	1	-3	45	41	57	4	-16
Nordre Sunnmøre	23	29	23	-6	6	228	137	236	91	-99
Indre Romsdal	17	3	7	14	-4	38	26	43	12	-17
Ytre Nordmøre	19	8	13	11	-5	111	92	108	19	-16
Indre Nordmøre	20	4	11	16	-7	63	38	52	25	-14
Sum alle prosti	154	100	145	54	-45	756	527	790	229	-263

B) Utvalde volumtal

Tabell 2.3: Volumtal for gudstenester og kyrkjelege handlingar Møre bispedøme

Møre bispedøme	2019	2018	2017	2016	2015
Tal døpte	1755	1692	1905	1872	2 175
Tal konfirmerte	2528	2469	2502	2 688	2 738
Tal kyrkjelege vigsler	368	404	427	419	479
Tal kyrkjelege gravferder	2175	2126	2129	2 129	2 198
Tal gudstenester totalt	3696	3714	3749	3 765	3 668
Samla tal gudstenestedeltakarar	356984	366697	371274	387952	388 863

C) Nøkkeltall frå rekneskapen

Tabell 2.4: Nøkkeltal frå årsrekneskapen

Nøkkeltal for årsrekneskapen	2019	2018	2017	2016	2015
Tal årsverk	82,3	87,1	84,6	86,4	81,1
- av desse i presteteneste	73,2	73,5	70,8	72,8	69,1
Samla tildeling post 01	77 848 000	76 350 000	*83 890 000	76 378 000	73 736 000
Driftsutgifter	76 352 000	74 329 000	*83 332 000	74 172 000	69 597 000
Lønsdel av driftsutgifter	88,8%	90,9%	90,3 %	87,6 %	87,5 %
Del løn brukt i prestetenesta	77,9%	79,9%	87,9 %	75,8 %	77,8 %
Lønsutgifter pr. årsverk	824 064	775 545	*870 712	752 194	750 551

*For 2017 er desse tala inkludert pensjonskostnad

DEL 3 – ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT

Innleiing

Overordna vurdering av resultat, måloppnåing og ressursbruk

Dei fire hovudmåla som Møre bispedøme har arbeidd etter går fram av statsbudsjettet vedtatt av Stortinget:

- Den norske kyrkja skal vere ei landsdekkande, lokalt forankra kyrkje.
- Den norske kyrkja skal ha oppslutning som stadester karakteren som folkekirkje.
- Den norske kyrkje skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn.
- Den norske kyrkja skal vere organisert i samsvar med demokratiske prinsipp og verdiar

Som grunnlag for vurdering av måloppnåing har Kyrkjerådet nærmare definert resultatmål med tilhøyrande indikatorar slik:

1. Gudstenestelivet blomstrar
2. Fleire søker dåp og trusopplæring
3. Kunst- og kulturuttrykk er ein del av kyrkjelivet
4. Kyrkja engasjerer seg i samfunnet
5. Fleire finn sin plass i kyrkjeleg arbeid
6. Kyrkja har ein demokratisk og velfungerande organisasjon

Vi viser òg til Møre bispedøme sitt visjonsdokument på siste sida av årsrapportdokumentet.

A - Bispedømet sin samla aktivitet i 2019. Samandrag av resultat, måloppnåing og ressursbruk.

I Møre bispedøme er det gjennomført 3696 gudstenester, 1828 dåpshandlingar, 2528 konfirmasjonar, 368 vigslle og 2175 gravferder i 2019. Det er gjennomført i snitt 196 timer med trusopplæring i kyrkjelydane.

Til dette er det nytta 73,2 årsverk i presteteneste i tillegg til kyrkjelydanes eigne personalressursar og 6356 frivillige. I tillegg er det brukt ressursar til kyrkjeleg administrasjon for å understøtte dei kyrkjefaglege og personalfaglege områder for kyrkjelydar og for biskop og bispedømeråd med til saman 9,1 årsverk. Totale driftskostnadane er på kr 76,4 millionar. Det er gitt 19,6 millionar i tilskot til trusopplæring og 10,8 millionar i tilskot til kateket og diakonstillingar i kyrkjelydane.

Vi vil i kapitla framover gå nærmare inn i resultatmåla for dei enkelte områder, vurdere måloppnåing og gjere greie for tiltak og eventuelle endringar i tiltak og strategi. Ei samla oversikt over mål, nøkkelindikatorar og endring frå 2018 til 2019 ligger på neste side.

Oversikt over utvikling utvalde resultatmål 2018-2019 Møre bispedøme

Strategiske mål:	Resultatmål:	Nøkkelindikator:	2018	2019	Endr	
1. Gudstenestelivet blomstrar	1.Vekst i tal deltagarar pr. gudsteneste.	Gudstenestedeltaking tal deltagarar Gudstenestefrekvens	96,5 52,0	96,6 46,5	0,1 - 5,5	
	2.Fleire vel kyrkjeleg vigsel.	Tal vigslar	400	368	- 32	
	3.Oppslutninga om kyrkjeleg gravferd blir halde oppe.	Tal kyrkjelege gravferder	2106	2175	- 69	
	4.Fleire kyrkjelydar inkluderer samisk språk i gudstenestelivet.	Tal kyrkjelydar som inkluderer samisk språk i lokal gudstenesteordning	0	0	0	
2. Fleire søker dåp og trusopplæring	1.Oppslutninga om dåp blir halde oppe.	Tal døpte barn	1755	1692	- 53	
	2.Oppslutninga om trusopplæringstiltak er stabil.	Deltakardel i utvalde, landsomfattande tiltak	54%	52%	- 2%	
	3.Oppslutninga om konfirmasjon blir halde oppe.	Konfirmerte av døpte 15-åringar	92%	91%	- 1%	
3. Kunst- og kulturuttrykk er ein del av kyrkjelivet	1.Vekst i tal deltagarar på konsertar og kulturarrangement	Tal deltagarar på konsertar/kulturarrangement i kyrkjene	99 287	98 928	- 359	
	2.Fleire opne kyrkjer	Tal opne kyrkjer	27	39	12	
4. Kyrkja engasjerer seg i samfunnet	1.Fleire kyrkjelydar med diakonal betening	Del kyrkjelydar med diakonal betening	46%	51%	5%	
	2.Fleire kyrkjelydar tilbyr fellesskap til nye i Noreg	Tal kyrkjelydar med tilbod i samband med integreringsarbeid	-	20	-	-
	3.Arbeid med religionsdialog blir styrkt.	Tal fora for religionsdialog	-	-	-	-
	4.Kyrkja sitt digitale nærvær aukar.	Tal SoMe-kanalar. Tal følgjarar pr. kanal og postar pr. veke pr. kanal	222	286	64	
	5.Kyrkja er synleg på fleire arenaer i det offentlege rom.	Tal artikkeltreff på 'Dnk' i radio, TV, print, nettavisar. Tal frukostseminar/anna	-	3254	-	-
	6.Samarbeidet kyrkje/skule blir styrkt.	Tal barnehage- og skulegudstenester	275	269	- 6	
5. Fleire finn sin plass i kyrkjeleg arbeid	1.Rekruttering til vigsla stillingar blir styrkt.	Tal vigslingar	4	4	0	
	2.Flere blir engasjerte til frivillig teneste i kyrkja.	Tal frivillige	7962	6356	- 1606	
	3.Kyrkjelege medarbeidarar trivst i jobben.	Medarbeidarundersøkingar/sjukefråvær	7,4%	3,1%	- 4,3%	
	4.Tilbod for unge i kyrkjelydane blir styrkt.	Tal deltagarar på tilbod for 13-17år/18-30år				
6. Kyrkja har ein demokratisk og vel-fungerende organisasjon	1.Oppslutninga om kyrkjeval blir halde opp.	Valdeltaking	17,2%	13%	-4,2%	
	2.Reduksjon i administrative kostnader.	Administrative kostnader	12,4m	12,8	400`	

Resultat og måloppnåing 2019

HOVUDMÅL 1: Gudstenestelivet blomstrar

Resultatmål 1.1: Vekst i talet på deltakarar pr. gudsteneste

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At kristen tru og liv er relevant og regelmessig blir fremja gjennom gudstenester og kyrkjelege handlingar .
- B) At ein gjennom gudstenestene møter den treeinige Gud gjennom Ord og sakrament og tar del i bøn, vedkjenning, tilbeding og lovsong.
- C) Gudstenesta er hovudsamlinga for kyrkjelyden og skal vere eit ope, deltakande og inkluderande fellesskap.

Dei viktigaste tiltaka:

- A) God leiing av prestetenesta med gudstenestefokus.
- B) Lokal grunnordning blir godkjent etter gjeldande gudstenesteordningar og samordning av lokale grunnordningar i nærliggande kyrkjer/sokn.
- C) At biskop, prostar, prestar og alle som tar del, framsnakkar gudstenesta som kyrkjelyden sin viktigaste møtearena.
- D) God integrering og medviten tilrettelegging for alle som tek del i gudstenesta
- E) Kultur og musikkuttrykk, misjon, diakoni og undervisning blir inkorporerte i gudstenestefeiringa.
- F) God tverrfagleg planlegging ved gudstenester som er del av trusopplæringsplan.
- G) Skulering og utdanning av vikarar og leke gudstenesteleiarar.

Målloppnåing ved nøkkelindikatorar: Gudstenestedeltaking tal deltakarar

Tabell: Tal gudstenester og gudstenestedeltaking, sun- og heilagdagar

	Gudstenester på sundag og heilagdag	Prosent endring frå året før	Deltakarar	Prosent endring frå året før	Gjennomsnittlig deltaking	Endring frå året før
Møre 2015	3009	-2,9 %	311 814	-5,1 %	103	-2
Møre 2016	3041	1,1%	307 285	-1,5 %	101	-3
Møre 2017	2981	2%	287 160	-3,6 %	96,3	-4,7
Møre 2018	3096	1%	289 814	0,1 %	93,6	-3
Møre 2019	2902	-0,4%	271 641	-3,6%	93,6	0

Tabell: Gudstenestedeltaking, alle gudstenester

	Gudstenester totalt	Prosent endring frå året før	Deltakarar totalt	Prosent endring frå året før	Gjennomsnittleg deltaking	Endring frå året før
Møre 2015	3668	-4 %	387 923	-4 %	106	0
Møre 2016	3765	2,6%	389 333	0,1 %	103	-3
Møre 2017	3766	0%	372 348	-4,5 %	98,9	-4,1
Møre 2018	3866	2,7%	373 127	0,2%	96,5	-2,4
Møre 2019	3696	0,5%	356 984	-2,5%	96,6	0,1

Målloppnåing ved nøkkelindikator: Gudstenestefrekvens

Tabell: Gjennomsnittleg gudstenestefrekvens på sun- og helgedagar

Prosti	Tal sokn	Tall guds-tenester 2016	Tal guds-tenester 2017	Tal guds-tenester 2018	Tal gudstenester 2019	Guds-tenestefrekvens 2016	Guds-tenestefrekvens 2017	Guds-tenestefrekvens 2018	Guds-tenestefrekvens 2019
Molde domprosti	11	493	476	488	510	70,0%	67,6%	71,6%	71,3%
Søre Sunnmøre	19	618	588	559	566	50,8%	48,4%	47,5%	45,8%
Austre Sunnmøre	10	311	305	307	290	48,6%	47,5%	49,5%	44,6%
Nordre Sunnmøre	13	605	580	585	570	67,5%	69,7%	72,6%	67,4%
Indre Romsdal	15	248	246	244	256	25,9%	25,6%	26,2%	26,2%
Ytre Nordmøre	13	407	418	423	358	48,9%	50,2%	52,4%	42,3%
Indre Nordmøre	15	359	368	359	352	37,4%	34,1%	38,6%	36,1%
Møre totalt	96	3041	2981	2951	2902	48,9%	48,5%	52,0%	46,5%

Gudstenestefrekvensen i Møre var i 2019 på 46,5%, ein reduksjon frå 2018 på 5,5% prosentpoeng. Gudstenestefrekvensen er utrekna slik: Tal gudstenester på sön- og helgedager delt på tal sön- og helgedager delt på tal kyrkjelydar. For 2019 var det rekna 65 sön- og helgedagar inkludert julaftan og nyttårsaftan 62 i 2018 og 64 i 2016 og 2017.

Ressursbruk: Gudstenester er den enkeltfaktor som i prestetenesta har størst ressursinnsats.

Vurdering av målloppnåing:

Målsettinga om auka gudstenestedeltaking blir ikkje nådd.

Bakgrunnstala viser at i fleire prosti er det auke i deltakinga, Domprostiet, Søre Sunnmøre, og Indre Romsdal, men det veger ikkje opp for nedgangen i andre prosti. Vi ser at det i nokre store kyrkjelydar med tradisjonell god gudstenestedeltaking er ein tilbakegang som slår ut i statistikk på bispedømenivå. I kyrkjelydar med vakanse i stilling og bruk av vikar er det tendens til nedgang i gudstenestedeltakinga. Vi ser ein samanheng mellom talet på gudstenester og talet på deltakarar – ein kan ikkje gå på gudstenester som ikkje blir haldne. I enkelte sokn/prosti er låg gudstenestefrekvens slik at ein ikkje blir tilstrekkeleg merksame på når det faktisk er gudsteneste.

Oversikt over storleik på sokn viser noko av bakgrunnen for låg gudstenestefrekvens i delar av bispedømet.

Sokn: Tal medlemmer	Tal sokn
< 500	25
500 - 1000	16
1000 - 2000	26
2000 - 5000	18
5000 - 10000	11
17929	1

Møre bispedøme har 96 sokn. Medlemstalet varierer frå 64 medlemmer til 17900 medlemmer i soknet. 26% av alle sokn har under 500 medlemmer, 40% av alle sokn under 1000 medlemmer.

Møre bispedømeråd tar ikkje aktivt initiativ til å slå saman sokn no. Dette har sin bakgrunn i fleire endringsprosessar som kan kome til å verke inn både lokalt, regionalt og nasjonalt. Om det frå lokale sokn bli tatt initiativ til samanslåing, så er bispedømerådet ein positiv bidragsytar.

Sjølv om totalsummen av deltakarar er redusert, er det mange kyrkjelydar som framleis har god oppslutnad. Desse blir kjenneteikna ved stabile personalressursar.

Eventuell endring av tiltak:

Større samhandling mellom sokn der gudstenestetilbodet er ønska betre enn det er grunnlag for. Gjennomgang av forordningar som gjer at kyrkjelydar med lik storleik har same rammer. Gi høve til lokal omfordeling av gudstenester innanfor talet på forordningar. Innføring av ny lokal grunnordning vil sikre variasjon, og vil og bidra til meir føreseieleg liturgi og skape større attkjenning. Sikre stabilitet i prestetenesta og vurdere fleire gudstenester pr. prest på sun- og helgedagar.

Resultatmål 1.2: Fleire vel kyrkjeleg vigsel

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Kyrkjeleg vigsel er relevant
- B) Kyrkja tilbyr kvalitet og gode ordninger om stad og tid som er etterspurd
- C) Opne og tilgjengelege kyrkjer

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Gode og tidlege avklaringar for dei som bestiller vigsel
- B) Arbeidsplanar som sikrar god kyrkjeleg bemanning og som samstundes gir prestar føreseieleg fritid
- C) Lett synleg informasjon

Måloppnåing ved nøkkelindikator: Tal vigslar

Tabell: Tal vigsel Møre bispedøme

Møre	Tal ekteskap	Tal kyrkjeleg vigsel	Del kyrkjeleg vigsel
2017	945	427	45,2%
2018	872	405	46,4%
2019		368	

Ressursbruk:

Vigsel er ei mindre del av prestetenesta.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er ikkje nådd. Prosentdelen kyrkjeleg vigsel har vore stabil frå 2017 til 2018. Det har vore ein nedgang i totaltalet på vigslar. Vi har ikkje totaltal for 2019 enno. Tilbod om Humanetisk vigsel er stabil og kan ikkje forklare nedgangen.

Eventuell endring av tiltak:

Fokus på å vidareføre noverande tiltak.

Resultatmål 1.3 Oppslutninga om kyrkjelege gravferder blir halde oppe

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At kyrkja er synleg og relevant samfunnsaktør
- B) At kyrkja møter pårørande med respekt og vordnad

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Ha fokus på sørgesamtalen
- B) Vere trygge liturgar og vegleiarar i gjennomføring av gravferdshandlinga
- C) Tale sant om livet og om trua
- D) Gi god opplæring til vikarar

Måloppnåing ved nøkkelindikator: Tal kyrkjeleg gravferd

Tabell: Tal gravferder

Møre	Tal døde i befolkninga	Tal kyrkjeleg gravferd	Del kyrkjeleg gravferd
2017	2 248	2 117	94,2%
2018	2 243	2 106	93,9%
2019	2 290	2 175	95 %

Talet på gravferder er stabilt, og aukar litt frå året før. Delen som vel kyrkjeleg gravferd stabilt høg og aukar også. Fleire som ikkje er medlemmer har kyrkjeleg gravferd. Av dei 2290 som døydde i 2019 var 2049 medlemmer av Den norske kyrkja. Det er 126 (5,6%) fleire kyrkjelege gravferder enn tal døde kyrkjemedlemmer. I 2019 var det 13 gravferder i regi av Human-etisk forbund i Møre og Romsdal.

Ressursbruk:

Utanom gudstenester er gravferd den delen av prestetenesta som tar mest ressursar.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er nådd.

Tradisjonelt er det høg oppslutning om kyrkjeleg gravferd i Møre. Vi vurderer at dei tiltaka vi gjer som kyrkje langt på veg kjem behov i møte. Vi er oppmerksame på at gravferdsbyrå i aukande grad er på tilbodssida med eigne tilpassa gravferdstilbod. Vi kan registrere ønsket om sterke individuelt særpreg i gravferda.

Eventuell endring av tiltak:

Halde fokus på tiltak som blir gjort no, men ikkje ta den høge oppslutninga som ei sjølvfølge

Resultatmål 1.4 Fleire kyrkjelydar inkluderer samisk språk i gudstenestelivet

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At samisk språk blir tatt i bruk

Dei viktigaste tiltaka:

- A) At kyrkjelydar blir merksame på samisktalande i sitt nærområde
- B) At kyrkjelydar inkluderer samisk språk og kultur
- C) At sentrale kyrkjelege aktørar går framfor som gode eksempel

Måloppnåing vist ved resultatindikator:

Tal kyrkjelydar som inkluderer samisk språk i gudstenesta

Tabell: Samisk innslag og samisk språk

Bispedøme	Tal sokn som har hatt gudstenester med samisk innslag	Tal gudstenester med samisk innslag	Tal sokn som har innarbeidd samisk språk i ordning for gudstenesta	Tal sokn som har innarbeidd samisk språk i lokal trusopplæringsplan	Tal sokn
Møre 2018	1	1	0	0	96
Møre 2019	3	3	0	0	96
Nasjonalt 2018	174	3 304	120	61	1 197
Nasjonalt 2019	192	3450	141	73	1193

Vurdering av måloppnåing:

Møre bispedøme når ikkje målsettingane. Dette er dels fordi det samiske har lita utbreiing i Møre og Romsdal, dels fordi det er lite merksemd i høve til enkeltmenneske med samisk bakgrunn. Tal sokn som har hatt innslag av samisk er auka til 3, som kan gi von om ei endring i haldning.

Eventuell endring av tiltak:

Ha fokus på samisk språk og kultur i faglege samlingar, som grunnlag for å innarbeide dette lokalt eller i prostiet.

HOVUDMÅL 2: Fleire søker dåp og trusopplæring

Resultatmål 2.1 Oppslutninga om dåp blir halde oppe

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At foreldre vel å døype borna sine
- B) Kvalitet og kvantitet i lokal trusopplæring
- C) Invitere og legge til rette for dåp
- D) Medarbeidarar med kompetanse

Dei viktigaste tiltaka:

- A) «Prosjekt dåp» som del av dåpssatsinga i Møre bispedøme
 - Motivere tilsett og kyrkjelydar til å fokusere på dåp og arbeide for fleire arenaer for dåp
 - Fokus på dåp, trusprakis og kommunikasjon i heim og kyrkje
 - Utvikle verktøykasse til bruk for kyrkjelydane
- B) Fokus på dåp i stiftsdagar, fagsamlingar og visitasar.
- C) Dåp som integrert del av trusopplæringa

Måloppnåing ved nøkkelindikator:

Tal døypte barn

Tabell: Utviklinga i talet på døypte:

Møre	Døypte	Dåpshandlingar	Døypte i eige bustadsokn	Døypte i anna bustadsokn
2016	1 892	2 069	1 330	739
2017	1 925	2 086	1 347	739
2018	1 755	1 878	1 176	702
2019	1 692	1 828	1 170	658

«Døypte» viser til tal med adresse i Møre som vart døypte i dei respektive åra – uavhengig av bustadsadresse i Noreg. «Dåpshandlingar» viser til kor mange dåp som er gjennomført i Møre – uavhengig av bustadsadresse.

Vurdering av måloppnåing:

Talet på døypte barn går ned og slik sett er målsettinga ikkje nådd.

Vi meiner dette bør nyanserast ved å samanlikne fleire faktorar, først andelen døypte av antal fødde.

Tabell: Døypte av del fødde pr. prosti 2017 - 2019

	Døypte 2017	Dåps- kull/ fødde 2017	Del av dåpsk. 2017	Døypte 2018	Dåps- kull/ fødde 2018	Del av dåpsk. 2018	Døypte 2019	Dåps- kull/ fødde 2019	Del av dåpsk. 2019
Molde domp.	308	454	67,8%	224	274	81,8%	277	475	58,3%
Søre Sunnm	349	519	67,2%	330	482	68,5%	403	518	77,8%
Nordre Sunnm	439	866	50,7%	549	846	64,9%	478	756	63,2%
Austre Sunnm	155	188	82,4%	113	206	54,9%	103	190	54,2%
Indre Romsd	150	174	86,2%	123	145	84,8%	122	153	79,7%
Ytre Nordm	326	313	96%	206	304	67,8%	150	299	50,2%
Indre Nordm	205	223	91,9%	142	184	77,2%	159	165	96,4%
Sum Møre	1932	2737	70,6%	1687	2621	64,4%	1692	2556	66,2%

Vi ser vidare på utviklinga i del medlemmar som vel å døype

Tabell: Utvikling del døypte av tilhøyrande siste 10 år

	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år	9 år	10 år
Møre 2018	86,4 %	86,0 %	87,7 %	89,6 %	89,2 %	89,0 %	90,6 %	92,5 %	94,1 %	91,8 %
Møre 2019	87,3 %	86,4 %	86 %	87,7 %	89,6 %	89,2 %	89 %	90,6 %	92,5 %	94,1 %

Tabell: Dåpsdelar prostinvå 2017 – 2019 (del medlemmer som vel å døype)

Prosti	MT 2017	M 2017	dåpsdel 2017	MT 2018	M 2018	dåpsdel 2018	MT 2019	M 2019	Dåpsdel 2019
Molde dompr	353	291	82,4 %	298	247	82,9 %	351	301	85,8%
Søre Sunnmøre	369	329	89,2 %	406	372	91,6 %	395	358	90,6%
Austre Sunnm	158	144	91,1 %	141	121	85,8 %	142	129	90,8%
Nordre Sunnm	681	567	83,3 %	680	572	84,1 %	602	525	87,2%
Indre Romsdal	145	125	86,2 %	143	125	87,4 %	122	107	87,7%
Ytre Nordmøre	271	232	85,6 %	264	225	85,2 %	230	176	76,5%
Indre Nordmøre	170	151	88,8 %	188	169	89,9 %	148	142	95,9%
Sum Møre	2147	1839	85,7	2120	1831	86,4	1990	1738	87,3%

Lågare fødselstal er ei del av forklaringa på lågare tal dåp. Andelen døypte av fødde er den høgste av alle bispedøma – 66,2%. Det er ein høgare dåpsdel i landprostia enn i byprostia. Andelen døypte av tal fødde er svært høg i Indre Nordmøre til tross for utfordringar.

Vi ser at andelen medlemmer som vel å døype går opp til 87,3% i Møre. Frå 2018 til 2019 er det ei auke i Molde, Søre Sunnmøre, Austre Sunnmøre, Nordre Sunnmøre og Indre Nordmøre. Stabilt i Indre Romsdal og nedgang i Ytre Nordmøre.

Fleire kyrkjelydar følger opp dåpsprosjektet. Nokre gjer særskilte tiltak for å gjere terskel til dåp lågare – både økonomisk og praksis. Døme er å låne ut dåpskjolar eller arrangere drop-in-dåp. I Søre Sunnmøre har heile prostiet gått saman om å ha fokus på dåp – som involverer ei rekke tilsette og frivillige i ulike tenestegrupper.

Vi ser at andelen som vel å døype gjekk ned i ein periode dei siste 10 åra, men frå 2017 kan det verke som at trenden har snudd. Vi trur det har samanheng med auka fokus og systematisk arbeid i høve til dåpsprosjektet.

Vi ønskjer å sjå på om det er ein samanheng mellom talet på gudstenester, gudstenester med dåp og tal dåp. Gir auka tilbod auka etterspurnad, eller har folk som ønskjer dåp vanskar med å få tilbod om dåp? Vi har sett opp desse tabellane for 2018 og 2019:

Tabell: Gudstenester og dåpshandlingar 2018

Prosti	Gudst. s/h	Tal dåpsguds- tenester	Tal dåps- handlingar	Tal dåps- handlingar pr. dåps- gudsteneste	Prosent tal dåpsguds- tenester	Dåpsdel 2018
Molde domp	488	136	229	1,6	27,9	82,9 %
Søre Sunnmøre	559	213	351	1,6	40	91,6 %
Austre Sunnm	307	100	144	1,1	32,6	85,8 %
Nordre Sunnm	585	258	548	2,1	44,1	84,1 %
Indre Romsdal	244	75	150	1,6	30,7	87,4 %
Ytre Nordmøre	423	136	226	1,5	27,6	85,2 %
Indre Nordmøre	359	126	162	1,1	35,1	89,9 %
Sum Møre	2965	1044	1810	1,6	34,3	86,4%

Tabell: Gudstenester og dåpshandlingar 2019

Prosti	Gudst. s/h	Tal dåpsguds- tenester	Tal dåps- handlingar	Tal dåps- handlingar pr. dåps- gudsteneste	Prosent tal dåpsguds- tenester	Dåpsdel 2019
Molde domp	510	164	306	1,9	32,2	85,8%
Søre Sunnmøre	566	243	424	1,7	43	90,6%
Austre Sunnm	290	95	139	1,5	32,8	90,8%
Nordre Sunnm	570	209	480	2,4	36,7	87,2%
Indre Romsdal	256	82	148	1,8	32	87,7%
Ytre Nordmøre	358	141	162	1,1	39,4	76,5%
Indre Nordmøre	352	142	169	1,2	40,3	95,9%
Sum	2902	1076	1828	1,7	37,1	87,3%

I snitt er det dåp i 37,1 % av alle gudstenester på sun- og helgedager. I dei 1076 gudsteneste i 2019 er det til saman 105.726 deltakarar eller i snitt 98 deltakarar pr. dåpsgudsteneste. Delen

dåpsgudstenester går opp frå 2018. Det kan verke som at sokna og dei tilsette klarer å tilpasse seg endra behov. Dette er ei føresetnad for framleis høg dåpsprosent. Det kan vere ei utfordring for sokn med låg gudstenestefrekvens, men samstundes er det i desse sokna vi ofte ser at det er 100% dåpsdel.

Vi ser aukande tendens til at det skjer dåp i organisasjonar med tilknyting til Den norske kyrkja. Ofte er dette kyrkjelydsliknande fellesskap der nokon vel å ikkje vere medlem av Dnk , men der andre vel å oppretthalde medlemskapen. Dåp i desse fellesskapa blir ikkje registrert med mindre foreldre eller organisasjonen melder frå til det lokale sokn – noko det er liten praksis for. Dette er del av årsaka til endringar i Nordre Sunnmøre og Molde domprosti.

Ressursbruk:

Ressursar blir nytta frå kyrkjelyden lokalt, gjennom presteteneste og tilskot trusopplæring og tilskot til kateketstillingar. Den totale ressursbruk er difor usikker.

Eventuell endring av tiltak:

«Dåp» er fokusområde i Møre bispedøme i 2020. I Møre vil vi vidareføre det som er utvikla gjennom «Prosjekt Dåp». Vi vil framleis bruke det utvikla dåpsheftet og understøtte lokale tiltak og dåpskampanjar. I 2020 vil det i kvart prosti bli gjennomført drop-in dåp. Vi kan ikkje sjå at manglande melding om fødsel har slått negativt ut enno, men må vere merksame på framtidige utfordringar.

Resultatmål 2.2 Oppslutninga om trusopplæringstiltaka er stabil

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Aktiv bruk av trusopplæringsplanar
- B) Kvalitet og kvantitet i lokal trusopplæring

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Tverrfagleg samarbeid i stab
- B) Tydeleg ansvarsdeling
- C) Kunnskap om nettressursar
- D) God rettleiing og rådgjeving

Måloppnåing ved resultatindikatorar: Deltakardel i utvalde, landsomfattande tiltak

Tabell: Deltakarar og deltakardel i utvalde, landsomfattande tiltak

Møre	2019			2018			2017		
	Døypte i målgruppa	Del- takar	Pro- sent	Døypte i målgruppa	Del- takar	Pro- sent	Døypte i målgruppa	Del- takar	Pro- sent
Dåpssamt.	1631	1448	89%	1651	1653	100	1899	1828	96%
4-års-bok	2015	1075	53%	2064	1106	54%	2122	1233	58%
Breiddetiltak retta mot 6 år	2008	841	42%	2337	858	37%	2705	995	37%
Tårn-agent-helg	2213	727	33%	2265	726	32%	2307	806	35%
Lys Vaken	2342	659	28%	2234	679	30%	2369	832	35%
Konfirmasjon	2688	2442	91%	2619	2370	90%	2671	2597	97%
Etter Konfirmasjon	1141	137	12%	827	211	26%	3628	303	8%
TOTALT	14038	7329	52%	13997	7603	54%	17701	8594	49%

Ressursbruk:

Møre bispedøme har ein tilsett undervisningsrådgjevar. I tillegg blir det gitt tilskot til alle kyrkjelydar i samband med trusopplæring, jfr Del 6.

Vurdering av måloppnåing:

Vi vurderer at målsetting om stabil oppslutning om trusopplæringstiltaka er nådd. Total oppslutning går ned 2%-poeng frå 2018, men opp 3%-poeng frå 2017. Dei største endringane er i breiddetiltak for 6-åringar. Elles er det høg deltaking i konfirmasjon og dåpssamtalar.

Det kan sjå ut som at det er ei viss slitasje i aktivitetar som Tårn-agent og Lys vaken.

Undervisningsrådgjevar har årlege dialogmøter som omfattar heile staben i høve til trusopplæringsplanen. Vi trur dette er viktig grunnlag for måloppnåing og for å forstå og bidra til lokal gjennomføring.

Av bakgrunnstala ser vi at tal timar med gjennomførte trusopplæringstimar går ned.

Eventuell endring av tiltak

- A) Det er gjort avtale med utdanningsinstitusjonar om etterutdanning av kyrkjelydspedagogar. Det står igjen å motivere og legge til rette for deltaking i tilbodet.
- B) Sjå på strukturelle hindringar for gjennomføring av trusopplæringsplanane.
- C) Vurdere kontinuerlege tiltak i høve til nye tiltak.

Resultatmål 2.3: Oppslutninga om konfirmasjon blir halde oppe

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At konfirmasjonstida er relevant for konfirmantane.
- B) Kommunikasjon og formidling av tilbodet som gir lyst til å vere konfirmant.

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Inspirere, informere og ta i bruk kursopplegg for konfirmasjonssatsing.
- B) Stimulere til utarbeiding og bruk av lokalt forankra informasjonsmateriell.
- C) Kunnskap om og tilgang til rettressursar.
- D) Krav om at kyrkjelydar med kateket i stilling som får tilskot har utarbeida undervisningsplan.

Måloppnåing ved resultatindikator: Konfirmerte av døypte 15-åringar

	2109			2018			2017			2016		
	Med-lemer	Konfir-merte	del	Med-lemer	Konfir-merte	del	Med-lemer	Konfi-rmerte	del	Med-lemer	Konfir-merte	del
Møre	2765	2528	91,4%	2 697	2 469	91,5 %	2 667	2 484	93,1 %	2 844	2 670	93,9 %

Ressursbruk:

Konfirmasjon blir for ein stor del gjennomført av prestar. Det blir gitt tilskot til 10 kateketstillingar i Møre. I dei kyrkjelydane desse gjer teneste blir konfirmasjonsundervisning gjennomført av kateket i samvirke med prest. I mange kyrkjelydar blir fleire faggrupper involvert i arbeidet. Undervisningsrådgjevar gir råd og vegleiring. Den totale ressursbruken er ikkje berekna.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er nådd. Andelen konfirmantar i Møre er blant dei høgste i landet. Humanetisk konfirmasjon vart gjennomført for 428 personar i Møre og Romsdal i 2019 . I tillegg blir det i aukande grad gjennomført konfirmasjon i organisasjonane som ikkje blir registrert i statistikk.

Det vart gjennomført 205 gudstenester i samband med konfirmasjon i 2019. 59.866 tok del i desse gudstenestene. Det gir eit snitt på 292 deltakrar pr gudsteneste.

Eventuelt endring av tiltak

God dialog med dei kristne organisasjonane som driv med ungdomsarbeid i lokalområdet og vere open for samarbeid.

HOVUDMÅL 3: Kunst og kulturuttrykk som ein del av kyrkjelivet

Resultatmål 3.1 Vekst i tal deltakrar på konsertar og kulturarrangement.

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Kompetanse i kyrkjelydane til å arbeide med kunst og kultur i kyrkjene
- B) Vidareutvikle nettverk med profesjonelle kunstnarar og kulturinstitusjonar
- C) Forvalte og fornye salmeskatten og trus- og kulturarven

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Arrangere kompetansehevande kurs og fagsamlingar
- B) Samarbeide med Nynorsk kultursentrum om markering av første salmebok på nynorsk i samband med Bokåret 2019
- C) Markere Bibelen i samband med Bokåret 2019
- D) Stimulere arbeidet med pilegrimsmotivet. Vidareutvikle Kystpilegrimsleia og Valldalsleden
- E) Arbeide med rådgjeving og finansiering av kulturproduksjonar i kyrkjelydane

Måloppnåing ved nøkkelindikatorar:

Tal deltakrar på konsertar/kulturarrangement i kyrkjene.

Det er arrangert i alt 728 konsertar og kulturarrangement i 2019, ein auke frå 2018 på 5,4%. Tal på deltakrar var totalt 98 928, ein svak nedgang frå 2018.

Tabell: Konsertar og andre kulturarrangement

	Konsertar				Andre kulturarrangement			
	I regi av kyrkjelyden		I regi av andre		I regi av kyrkjelyden		I regi av andre	
	Tal	Del- takrar	Tal	Del- takrar	Tal	Del- takrar	Tal	Del- takrar
Møre 2018	344	42 115	261	49 978	77	5 548	20	1 744
Møre 2019	364	42 244	276	48 984	69	5 725	19	1 975

Tabell: Konsertar og andre kulturarrangement – deltakarar og endring i prosent

	Totalt tal konsertar og kulturarrangement		Deltakarar konsertar og kulturarrangement		Prosent endring 2018-2019	
	2018	2019	2018	2019	- i tal konsertar/kulturarr.	- i tal deltakarar
Møre	691	728	99 287	98 928	5,4 %	-0,4 %
Totalsum	13 609	14 235	1 786 818	1 717 603	4,6%	-3,9 %

Ressursbruk:

Frå bispedømmerådet blir det i hovudsak brukt éi stilling som rådgjevar.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er delvis nådd.

Talet på konsertar og kulturarrangement for 2019 viser at det blir utført svært mykje godt kulturarbeid ute i kyrkjelydane. Talet på konsertar både i regi av kyrkjelyden og i regi av andre har auka i 2019, utan at det har ført til fleire deltakarar. Møre bispedøme har i fleire år hatt ei god utvikling innanfor kultur og kyrkjemusikk. Det skal difor ein del til for at auken i besøkstal skal halde fram på same måten. Statistikken syner at dei gjennomsnittlege besøkstala for arrangement i eigen regi ligg vesentleg lågare enn for arrangementa i regi av andre; 111 i arrangement i eigen regi mot 173 ved arrangement i regi av andre. Det kan tyde på at mange kyrkjelydar er gode på tilrettelegging og arrangering av eigne konsertar og kulturarrangement, men at det er meir mangefullt når det gjeld marknadsføring. Inntrykket er at eksterne aktørar ofte har større ressursar i form av økonomi, tid og kompetanse når det kjem til meir målstyrt annonsering. Dette i tillegg til at dei ofte kjem med kjende artistar som har eit større publikumspotensiale.

Ein suksessfaktor for det kyrkjelege kulturlivet i bispedømet er å invitere til samarbeid og felles prosjekt mellom kyrkja og kulturlivet elles. Dette skjer både i dei lokale kyrkjelydane og på bispedømmeplan.

Eventuell endring av tiltak:

Det er eit tydeleg mål å skape meir kyrkjemusikk i gudstenesta og i konsertar, og arbeide for eit aktivt og robust korarbeid. Det må arbeidast for å finne gode strukturar for kunnskapsdeling, både mellom kyrkjelege aktørar på feltet og mellom kyrkja og kunstnarar og kulturinstitusjonar. Det er også nødvendig å rekruttere til kyrkjemusikkstillingane.

Resultatmål 3.2 Fleire opne kyrkjer

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Kyrkjebygg blir bevart og utvikla som identitetsbygg og annleisrom

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Arrangere kompetansehevande tiltak
- B) Tett dialog med kyrkjelege fellesråd
- C) Utvikling av nøkkelstadene for kystpilegrimsleia

Målloppnåing ved nøkkelindikator :

Tal opne kyrkjer

Tabell: Opne kyrkjer

	Tal sokn med open kyrkje 2018	Totalt tal dagar med open kyrkje 2018	Tal sokn med open kyrkje 2019	Totalt tal dagar med open kyrkje 2019	Sokn 2019
Møre	27	2012	39	2056	96

Tabell: Veg/pilegrimskyrkje

	Tal sokn med veg/pilegrims-kyrkje 2018	Totalt tal dagar med veg/pilegrims kyrkje 2018	Tall sokn med veg/pilegrims kyrkje 2019	Totalt tal dagar med veg/pilegrims kyrkje 2019	Sokn 2019
Møre	12	515	11	419	96

Vurdering av målloppnåing:

Målsettinga er nådd.

I Møre har tal sokn med open kyrkje auka frå 28% i 2018 til 41 % i 2019. Tal dagar er auka med 44 i høve til 2018. I snitt hadde kvart sokn 74,5 dagar open kyrkje i 2018, mot 52,7 dagar i 2019. Det kan tyde på at fleire sokn har open kyrkje, men at dei sokna som har kome til har eit fåtal dagar ope. Ved ulukker og kriser ser ein at kyrkjene blir opna og har ein viktig funksjon. *KM 11/18 Rapport og veivalg for Den norske kirkes kunst- og kultursatsning*, uttrykkjer følgjande målformulering: «Kyrkjemøtet ser at opne og tilgjengelege kyrkjerom er viktig både for lokalsamfunnet og menneske på reise».

75 sokn hadde 88 gudstenester i høve Allehelgens-sundag med til saman 6669 deltagarar, i snitt 76 deltagarar. Mange kyrkjelydar har tradisjon for open kyrkje i samanheng med denne dagen.

Det er eit fåtal av sokna som har opne vegkyrkjer. Det er eit potensiale ved at fleire kyrkjer i Møre ligg i samband med Nasjonale turistvegar. Vi ser at talet på opne dagar med veg og pilegrimskyrkjer går ned i 2019 i høve til 2018. Vi antar at det har si årsak i at det i 2018 var ei rekke arrangement i samband med opninga av Kystpilegrimsleia og at 2019 er byrjinga på ei driftsfase.

Eventuell endring av tiltak

I arbeidet med å vidareutvikle pilegrimsledene i bispedømmet, er tilgang til opne kyrkjer ei av dei store utfordringane der ein diskuterer ulike løysingar. Dette arbeidet må vidareførast. Det er også planar om ein fagdag i bispedømet med fokus på opne kyrkjer.

HOVUDMÅL 4: Kyrkjelydar med diakonal betening

Resultatmål 4.1 Fleire kyrkjelydar med diakonal betening

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Vise omsorg for nesten
- B) Møteplassar med låg terskel til fellesskap og sjælesorg
- C) Vern om skaparverket og kamp for rettferd og menneskeverd.

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Fordeling av tildeling av nye midlar/tilskot frå kyrkja sentralt
- B) Kontaktarbeid mot kyrkjelydar, prostar og kyrkjeverjer, og ev. sokneråd
- C) Kontaktarbeid inn mot kommunane
- D) Legge til rette for auka diakonal kompetanse, både til tilsette og frivillige
- E) Oppmuntre til kartlegging og samskaping med kommunale instansar for å kome behov i møte
- F) Mogelighet for å søke midlar til kompetanseheving

Målloppnåing vist ved resultatindikator:

Del kyrkjelydar med diakonal betening.

I 2019 var det 49 kyrkjelydar med diakonal betening mot 44 i 2018. Dette er ei auke frå 46% av kyrkjelydane i 2018 til 51% av kyrkjelydane i 2019

Ressursbruk: Møre bispedøme gjev tilskot til inntil 50% av 17 heile stillingar. I 2019 var det tilsett 19 diakonar i kyrkjelydar i Møre. I 2019 var det diakonirådgjevar i 30% stilling i eit vikariat ved bispedømekontoret.

Vurdering av målloppnåing:

Målsettinga er nådd

Nye tilskotsmidlar til diakoni har bidrige til auke i diakonal betening. Vi ser at auka tal på diakonar genererer meir frivillig medverknad, slik at det totalt blir fleire menneske i og utanfor kyrkjelydane som blir møtte. Det kan synast som om det er enklare å rekruttere nye diakonar der det er stor diakon-tettleik frå før.

Stramme rammer i lokal kommune- og kyrkjeøkonomi gjer at det tar tid å etablere nye stillingar.

Eventuell endring av tiltak:

- A) Gjennomgang av korleis tilskot og diakoniressursar blir fordelt i Møre bispedøme.
- B) Vurdere oppretting av diakonstilling som ein prostiressurs
- C) Tydeleggjere rammer for diakonale funksjonar i møte med presteteneste.

Resultatmål 4.2 Fleire kyrkjelydar tilbyr fellesskap til nye i Noreg

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At innflyttarar og asylsøkjarar blir møtt og blir del av eit lokalsamfunn
- B) Arenaer for fellesskap

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Fellesskap og arenaer som ”Middag på tvers”, Internasjonal kafe og Språkkafe.
- B) Tolketeneste i gudstenesta.

Målloppnåing ved nøkkelindikator: Tal kyrkjelydar med tilbod i samband med integreringsarbeid.

I 2019 hadde 20 kyrkjelydar tilbod retta mot dei som er nye i Noreg.

Vurdering av målloppnåing:

Det statistiske materialet i seg sjølv gir ikkje grunnlag for å vurdere målloppnåinga.

Eventuell endring av tiltak:

I tida som ligg framfor oss må det bli eit mål i seg sjølv å kartlegge og skildre nærmare kva dei ulike tilboda går ut på.

Resultatmål 4.3 Arbeidet med religionsdialog blir styrka

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Kompetanse i høve til religionsdialog
- B) Arenaer for religionsdialog
- C) Ansvar og ressursar

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Sette religionsdialog på dagsorden
- B) Kriterium ved organisering og nytilsetting på bispedømekontoret

Målloppnåing ved nøkkelindikator: tal fora for religionsdialog

Det er ikkje etablert fora for religionsdialog i regi av Møre bispedømeråd.

Vi er ikkje kjent med at det er etablert fora på prosti- eller kyrkjelydsnivå i Møre bispedøme.

Ressursbruk:

Det er ikkje brukt ressursar innanfor dette målområdet

Vurdering av målloppnåing:

Målsettinga er ikkje nådd.

Arbeidet med å styrke religionsdialog har vore i fokus ved organisering og nytilsetting. Det har vore ei utfordring å prioritere ressursar når arbeidet må skje innanfor eksisterande ramme.

Eventuell endring av tiltak

Tydeleggjere mål og planar.

Resultatmål 4.4 Kyrkja sitt digitale nærvær blir auka

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A. Leiinga tar aktivt informasjonsansvar for den digitale satsinga
- B. Relevante og fleksible digitale plattformar
- C. Kommunikasjonskompetanse og publiseringsskompetanse
- D. Tilstrekkelege ressursar til å møte ambisjonane

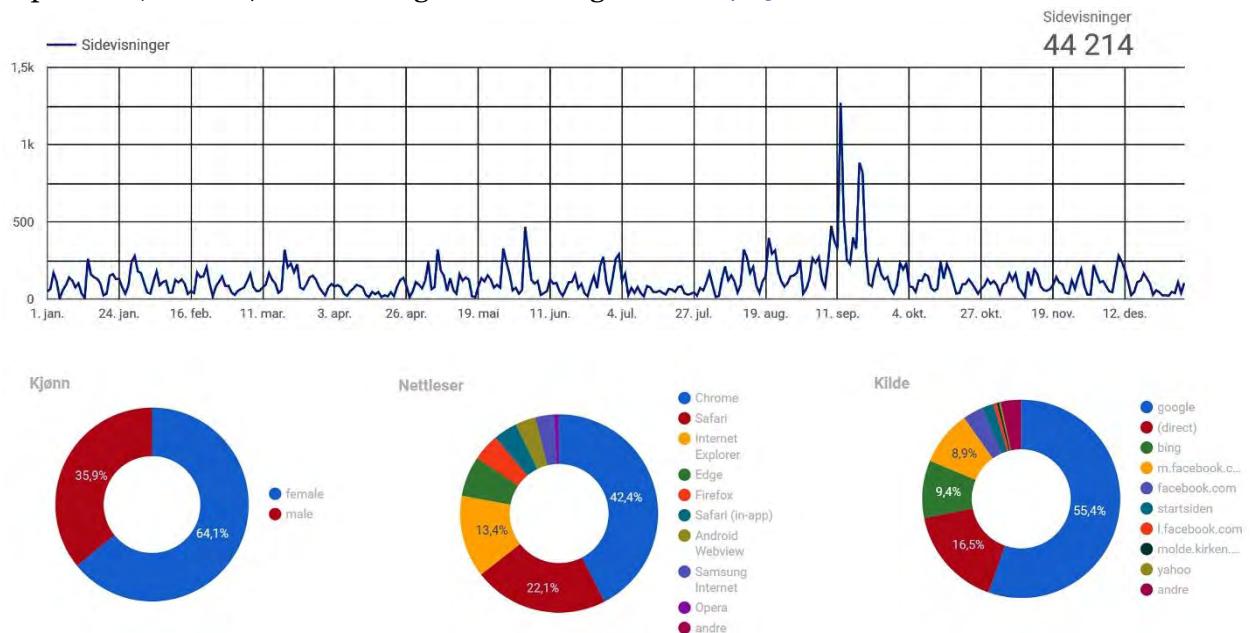
Dei viktigaste tiltaka:

- Fleire nyheitssaker på nettsider, på Kyrkjebakken og på sosiale media.
- Aktuelle og informative nettsider som skaper interesse og engasjement
- Intranettet Kyrkjebakken som relevant fagleg informasjonsbase og samhandlingsarena
- Styrkt digital kompetanse gjennom samhandling og kompetanseheving

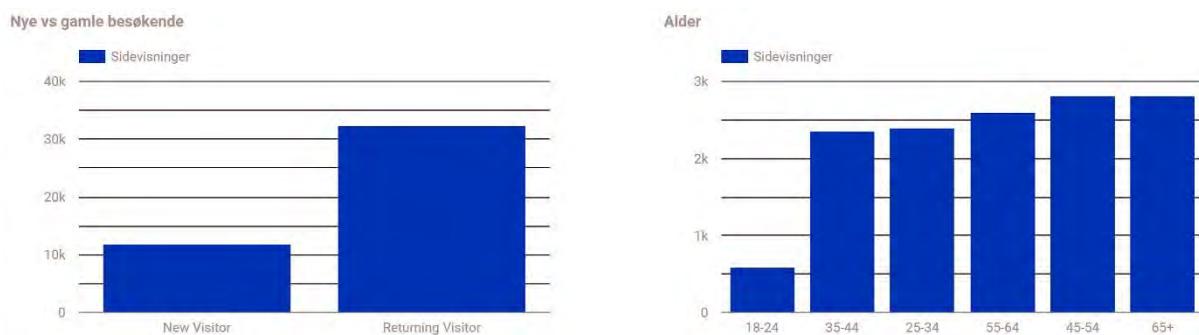
Måloppnåing ved nøkkelindikator:

Tal på SoME-kanalar, tal følgjarar pr. kanal og postar pr. veke pr. kanal:

Tal treff på heimesidene aukar: 7834 i 2017, 8173 i 2018 – og **11 190** i 2019. (44 214 sidevisningar). Statistikken viser jamt besøk gjennom året, med ein topp kring kyrkjevalet 12. september, med 1271 sidevisningar for eitt døger. www.kyrkja.no/more

Statistikken viser at det er nær dobbelt så mange kvinner som menn som besøker nettsidene til Møre bispedøme. Meir enn halvparten finn nettsidene gjennom å søke (google), og nær 10 prosent kjem til nettsidene via oppslag på Facebook på mobil. Kvar fjerde besøkande er ny, og dei aller fleste besøkande er frå 25 år og eldre. Berre om lag 5% av dei besøkande er unge under 24 år.

Møre bispedøme nyttar Facebook som So-Me-kanal. Talet på følgjarar pr. 20.02.20 er **260**, ein auke på 50 frå året før. www.facebook.com/morebdr

Ressursbruk:

Det er nytta ein stillingsressurs på samla ca. 30% stilling til vedlikehald og oppdatering av nettsider og Kyrkjebakken.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er til ein viss grad oppnådd.

Talet treff på nettsidene aukar. Publiseringssplattformen er tenleg og den digitale kompetansen blir halden ved like. Det er framleis stort potensiale for å auke talet på besøk og følgjarar på nettsider og sosiale medium. Dette fordrar auka merksemd og auka ressursbruk på området. Større samvirke mellom nettsider og sosiale medium, slik som Facebook, kan gje synergi. Det er

Eventuell endring av tiltak

«Kyrkje på nett» er fokusområde for Møre bispedøme i 2020. Det blir gjort endring i organisering av fagområdet. Det er aktuelt å fastsette strategi for nærvær i sosiale media.

Resultatmål 4.5 Kyrkjja er synleg på fleire arenaer i det offentlege rom

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Samfunnsrolle og offentleg deltaking som viktig dimensjon i planar og tiltak.
- B) Samhandling med dei lokale kyrkjelydane
- C) Aktiv, open og transparent dialog med media og andre samfunnsaktørar

Dei viktigaste tiltaka:

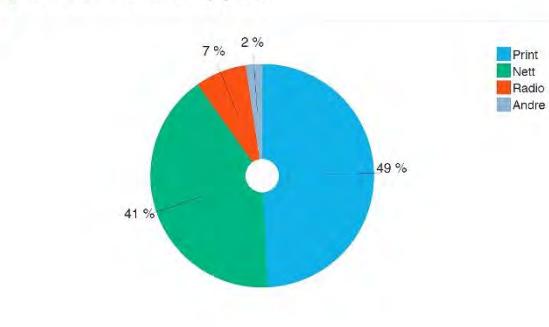
- A) Initiere og delta på regionale og lokale arrangement
- B) Samhandling med dei lokale kyrkjelydane om tiltak og arrangement.
- C) Kontakt med media
- D) Strategisk bruk av kommunikasjons- og profileringsmateriell

Måloppnåing ved nøkkelindikator:

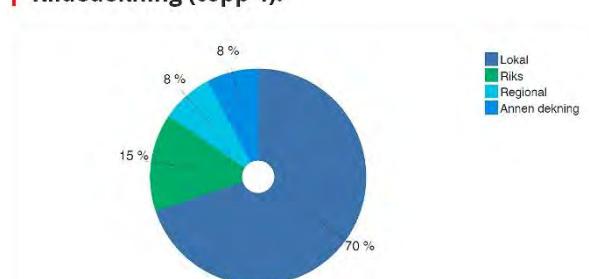
Tall artikkeltreff på Dnk i radio, TV, print, nettavisar. Tal frukostseminar/anna

Tal frå Infimedia viser at tema knytte til Møre bispedøme var omtala i 3254 medieartiklar i 2019. Dei dominande mediekanalane er trykte avisartiklar og nettartiklar. 70% av kjeldedekninga er lokal. Dei største kjeldene er dei regionale storavisene og NRK. Men også lokalavisene har hyppige omtalar.

| Mediekanal (topp 3):

| Kildedekning (topp 4):

Ressursbruk:

Det er ikkje definert prosentvis stillingsressurs til samfunnskontakt og strategiske mediearbeid. Satsingsområdet inngår i arbeidsfeltet til fleire stillingar.

Vurdering av måloppnåing:

Møre bispedøme har i 2019 vore ein tydeleg aktør og medspelar på ei rekke arenaer i det offentlege rom. Ikkje minst på kulturfeltet og innanfor barne- og ungdomssatsing har dette sett fotavtrykk. Møre biskop er ein aktiv og sentral aktør på fleire samfunnsområde.

Mykje av aktiviteten blir spegla av i mediaomtale. Media i Møre har ei jamn interesse for og god dekning av verksemda i bispedømet; ikkje minst når det gjeld det lokale kyrkjelege arbeidet. Samanlikna med andre bispedøme har Møre bispedøme relativt sett samsvarande tal på nyhetsdekning. Det kan vere potensiale for å auke talet på omtalar gjennom mediestrategisk satsing.

Eventuell endring av tiltak

Utvikle kommunikasjonsstrategi for Møre bispedøme.

Resultatmål 4.6 Samarbeidet kyrkje/skule blir styrkt

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At skule og barnehage møter kyrkja som del av lokalsamfunnet
- B) Kyrkja trygg på eigen ståstad

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Tema i visitasar
- B) God vuggeleiing når debatt om skulegudstenester

Målloppnåing ved nøkkelindikator: Tal barnehage- og skulegudstenester

Tabell: Tal barnehage- og skulegudstenester

	Gudstenester for barnehagebarn	Deltakarar	Gudstenester for skuleelevar	Deltakarar
Møre 2018	90	7593	185	35027
Møre 2019	84	5995	185	34579

Ressursbruk:

Gudstenester for skular og barnehagar involverer ei rekke tilsette. Vi har ikkje oversyn for ressursbruk på dette målområdet.

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga er delvis nådd ved at gudstenestetalet for skuleelevar er uendra, men ein nedgang på 6 gudstenester for barnehagebarn. Ser vi på besøk utanom gudsteneste så har tal på besøk frå barnehagar auka med 13%. Det kan tyde på at fleire vel å delta på krybbevandringar, påskevandring eller andre besøk i kyrkja framfor å gå på gudsteneste. Vidare at kyrkjelege medarbeidarar er mindre på besøk i barnehagar, men at barnehagar i større grad oppsøker kyrkja. Skulebesøka er stabile.

Tabell: Besøk

	Besøk i kyrkje utanom gudsteneste						Besøk av kyrkjeleg medarbeidar					
	Tal besøk frå barnehagar			Tal besøk i skular			Tal besøk i barnehagar			Tal besøk i skular		
	2018	2019	Endring	2018	2019	Endring	2018	2019	Endring	2018	2019	Endring
Møre	218	246	13 %	170	165	-3 %	140	110	-21 %	140	142	1 %

Hovudmål 5: Fleire finn sin plass i kyrkjeleg arbeid**Resultatmål 5.1 Rekruttering til vigsle stillingar blir styrka**Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At det skjer Kall til teneste
- B) At kyrkjeleg teneste står fram som viktig og attraktiv
- C) At tenesta står fram som godt forankra i den enkelte og i arbeidsfellesskap
- D) Motivasjon og arbeidsglede
- E) Involvering

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Rekruttering til utdanning og rekruttering og utvikling til stillingar gjennom heile livsløpet
- B) Rekruttering er tema på samlingar og på visitas
- C) Oppmuntre vaksne til kyrkjeleg teneste som "second career"
- D) Gode rammer for introduksjon og oppfølging
- E) Gode ordningar for sommarvikarar og for dei som er i kyrkjelydspraksis Arbeide for betre samhandling/teamarbeid og felles avtaleverk
- F) Ta del på yrkesmesser og rekrutteringskonferansar Fokus på arbeidsmiljø, kjønnsbalanse, alderssamansetting, rolleforståing og vegleining
- G) Medråderett i prosessar

Måloppnåing ved resultatmål: Tal vigslingar

I 2019 vart det gjennomført 4 vigslingar til kyrkjeleg teneste. Av desse var 2 prestar, 1 diakon og 1 kantor. I 2018 vart det gjennomført 4 vigslingar til kyrkjeleg teneste. Av desse var 3 prestar og 1 kateket.

Vurdering av måloppnåing:

Som ledd i vurdering av måloppnåinga vil vi sjå dette i lys av årsverk, stillingskategoriar, aldersfordeling, arbeidsbelastning og rekruttering:

Tabell: Totalt tal årsverk i Møre bispedøme:

	Totalt	Prestar inkl. biskop	Del i prosent	Admini- strasjon	Del i prosent	Andre	Del i prosent
<i>Møre 01.01.2019</i>	87,1	73,45	84,33	13,65	15,67	0	0,00
<i>Møre 31.12.2019</i>	84,6	73,2	86,52	11,4	13,48	0	0
<i>Diff</i>	2,5	-0,25		-2,25			

Talet på årsverk presteteneste er stabilt.

Årsverka er fordelt slik:

Biskop	Prost	Sokneprest	Kapellan	Prosti-prest	Senior-prest	Spesial-prest	Totalt
1,0	6	41,6	6,0	0	3	0,6	57,2

Dei fleste prestar er sokneprestar. Dette har si årsak i mange sokn der presten har sete i sokneråd. Dette er også bakgrunnen for at Møre ikkje har prostiprestar i fast stilling. Det er 6 kapellanar som alle er knytte til dei store kyrkjelydane med fleire prestar. Ordninga med seniorprestar er knytt til at nokre får spesialisert teneste i siste del av yrkeslivet. Dette er ofte ei prostiprest-liknande teneste eller for å dekke opp i vakante stillingar i ein periode. Dette har vist seg å vere ei tenleg løysing.

Tabell: Aldersfordeling i presteskapet frå 2016 - 2019

	Under 40 år		40 - 49 år		50 -59 år		Over 60 år		Totalt
	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	
Møre 2016	21	29 %	12	16 %	16	22 %	24	33%	73
Møre 2017	23	32 %	13	18 %	14	19 %	22	31 %	72
Møre 2018	20	29 %	16	23 %	14	20 %	19	28 %	69
Møre 2019	14	24 %	11	19 %	18	31 %	16	27 %	59
Nasjonalt 2019	213	17 %	297	24 %	368	30 %	365	30 %	1243

Dei siste åra har Møre bispedøme rekruttere fleire unge prestar, og gjennomsnittsalderen har gått betydeleg ned, slik at fordelinga i alder er relativt jamm. Totalt sett har Møre bispedøme ei svært god aldersspreiing i presteskapet. Vi trur dette i seg sjølv er rekrutterande. I 2019 har fleire prestar under 40 gått ut av presteteneste i Møre.

Tabell: Tal kyrkjemedlemmar per faste prestearsverk

	Medlemmar og tilhøyrande	Medlemmer	Preste-årsverk	Medlemmar per prest	Medlemmer og tilhøyrande pr. prest
MØRE 2018	211 786	207 967	73,45	2 831	2 883
MØRE 2019	209 973	206 692	73,2	2 824	2 868

Antal medlemmar pr prest i Møre er stabilt.

Tabell: Kyrkjelege handlingar pr. prestearsverk

	Prestar inkl. biskop	Konfirmasjonar		Vigslar		Gravferder		Dåpshandlingar	
		Tal	Per prest	Tal	Per prest	Tal	Per prest	Tal	Per prest
Møre 2017	70,8	2 502	35,3	423	6,0	2 115	29,9	2 067	29,2
Møre 2018	73,45	2 469	33,6	405	5,5	2 117	28,8	1 810	24,6
Møre 2019	73,2	2528	34,5	368	5,0	2175	29,7	1828	25,0
DNK 2019	1300,15	34594	26,6	6246	4,8	35042	27,0	27910	21,5

Fra 2018 til 2019 er det ei auke i talet på kyrkjelege handlingar pr. prest, med unntak av vigsel. Det har si hovudårsak i auke i talet på tenester. Samanlikna med snittet for landet ligg Møre over når det gjeld alle kyrkjelege handlingar.

Tabell: Gudstenester per prestearårsverk

		Prestearårsverk	Totalt tal gudstenester	Gjennomsnitt gudstenester per prestearårsverk
Møre 2017		70,8	3 766	53,2
Møre 2018		73,45	3 866	52,6
Møre 2019		73,2	3696	50,5

Talet på gudstenester pr. prest viser ein nedgang på 2 pr. årsverk. Det kan verke som at arbeidsbelastninga pr. prestearårsverk er høgare i Møre enn i enkelte andre bispedømer.

Ekstratenester

Ut over dei faste stillingane er det nytta vikarar og pensjonistar for å gjere presteteneste i enkeltenester. Det er ei vesentleg auke i talet på ekstratenester i 2019. Dei høge tale knytt til enkeltenester skuldast vakanse i prestestillingar.

Tabell: Ekstratenester gudstenester, gravferd og vigsel 2015 -2019

	Gudstenester			Gravferd			Vigsel
	Ved andre	Ved prest	Totalt	Ved andre	Ved prest	Totalt	
Møre 2015	64	18	82	74	34	108	22
Møre 2016	37	7	44	30	7	37	8
Møre 2017	28	16	44	48	12	60	10
Møre 2018	14	20	34	3	14	17	9
Møre 2019	36	54	90	51	60	101	9

Pensjonistar og enkeltenester, 2015 – 2019

Utbetalte timer for medarbeidrarar på pensjonistvilkår

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Timar	Årsverk								
Møre	8253	4,7	5181	3,0	4532	2,6	7603	4,34	11558	6,60

Antal timer utført av pensjonistar er auka med 66% og er på 6,6 årsverk. Dette har og samanheng med vakanse i faste stillingar.

Rekruttering

Tabell: Utlysingar, søknadar og tilsettingar i prestetenesta

	Utlyste stillingar	Tal søknadar	Søknadar per stilling	Stillingar lyst ut fleire gng.	Tal tilsettingar	Ledige stillingar
Møre 2016	9	15	1,7	4	6	5
Møre 2017	9	26	2,9	3	9	4
Møre 2018	7	13	1,9	3	5	
Møre 2019	16	22	1,4	6	6	

Generell vurdering av bemanningssituasjonen

Rekrutteringssituasjonen er blitt svært vanskeleg for enkelte geografiske delar av bispedømet, der heile 10 prestestillingar stod vakante ved årsskiftet, fleire etter å ha vore lyste ut fleire gonger.

Eit viktig rekrutteringstiltak er tilsetting av «prest i studieløp», der leke vert tilsett i 80% stilling som prestevikar medan dei studerer i 20% for å kvalifiserer seg til ordinasjon til presteteneste. Ved årsskifte hadde Møre avtale med 4 slike prestevikarar.

Det er har ei tid vore ei forskyving mellom aldersgrupper, med hovudvekt på dei under 40. Dette gir særskilte utfordringar knytte til introduksjon og oppfølging i tenesta. At Møre rekrutterer unge prestar kan ha si årsak i at vi gir våre VTP-studentar høve til å vikariere som prestar i sommarhalvåret. At fleire som kjenner kvarandre søker til same geografiske område verkar også inn.

Tal søkerar til stillingar er låg, men dei som søker er som regel godt kvalifiserte. At ei stilling blir lytt ut fleire gonger har i nokre tilfelle si årsak i at ein søker får tilbod om fleire stillingar.

Talet på kvinner i presteteneste er stabil, med talet på kvinnelege søkerar er låg. Det er ønska ei anna utvikling her.

Sjukefråveret har auka, og når sjukdom oppstår er det krevjande å skaffe vikar. Konsekvens er ofte at prosten gjer vikarteneste med overbelastning for prosten som resultat. Vi vurderer at arbeidsbelastninga mellom prestane er jamnare fordelt enn tidlegare. Strukturelle tilhøve som ny arbeidsavtale verkar inn på dette, men også ei tydelegare leiarrolle gjennom prosten.

Det er godt samarbeidsklima mellom arbeidsgjevar, tillitsvalde og vernetenesta på regionalt og lokalt nivå.

Resultatmål 5.2: Fleire blir engasjerte i frivillig teneste i kyrkja

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Skape kjensle av å høyre til i same kyrkja
- B) Utfordre til konkret og avgrensa teneste

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Fokus på frivillige i møte med råd og tilsette
- B) Heidre og oppmuntre frivillige i visitasmøter
- C) Styrke den faglege utviklingssamtalen i trusopplæringsutvala
- D) Ha fokus på frivillige sin innsats i kurs for nye sokneråd

Måloppnåing vist ved resultatindikator: Tal frivillige

Tabell: Frivillige 2016 - 2019

	2016	2017	2018	2019
Totalt tal frivillige	7145	7790	7976	6356
Frivillige i gudstenestefeiringa	3249	3242	3441	3134
Frivillige i kyrkjelydens barnearbeid	1388	1408	1198	1079
Frivillige i kyrkjelydens ungd.-arbeid	1039	931	1208	1005
Frivillige i kyrkjelydens diakonale arbeid	1171	1603	1469	1174
Friv i kyrkjelydens kultur- og konsert-arbeid	1512	1841	2034	1576
Frivillige i kyrkjelydens komité-og utvalsarbeid	1481	1426	1441	1450
..av dette i sokneråd	819	797	790	847
Frivillige i anna arbeid	976	993	837	751

Ressursbruk:

Det blir ikkje brukt ressursar frå bispedømet på desse områda

Vurdering av måloppnåing:

Målsettinga blir ikkje nådd. Vi ser at totalt tal frivillige går ned og det har si årsak i generell nedgang på alle områder. Kun i komité og utvalsarbeid og soknerådsarbeid er det ei auke. Vi har ingen konkret kunnskap om årsaka, men kan ha samanheng med at andre frivillige samfunnsaktørar har auka si verksemnd.

Eventuell endring av tiltak:

- A) Bidra til at kyrkjelydane har ein strategi for rekruttering, opplæring og oppfølging av frivillige.

5.4 Kyrklelege medarbeidarar trivst i jobben

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At tilsette opplever engasjement
- B) At innhaldet i jobben gir meinig
- C) God leiing og gode relasjonar/samarbeidsklima
- D) God kultur for endring og utvikling

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Kompetanseutvikling
- B) Vegleiring - ABV, åndeleg- og individuell
- C) Fagsamlingar - faglege og tverrfaglege
- D) Rekruttering
- E) Gode strukturar for arbeidsmiljø og medråderett
- F) HMS-dagar for prostar og vernetenesta

Måloppnåing ut frå nøkkelindiator:

Medarbeidarundersøkingar er gjennomført i 2018 og 2019 og er initiert på nasjonalt nivå. I tillegg er det gjort arbeidsplassundersøkingar i Møre som har vore gjennomgått på prostinivå og i samband med årleg HMS dag.

Medarbeidarundersøkinga i 2019 viser at tilsette i Møre melder om høg grad av engasjement og autonomi. Utfordringar liggjer på gjennomføringsevne, arbeidsbelastning og samarbeidsklima. Det vil bli arbeida vidare med tiltaksplanar.

Sjukefråver:

Det totale sjukefråveret i Møre var i 2019 på 3,1% mot 7,4% i 2018. Dette ligg under snittet for Den norske kyrkja som var på 4,8%. Menn hadde eit sjukefråver på 2% (Dnk 3,7%) og kvinner 6,3% (Dnk 6,8).

Vurdering av måloppnåing:

Vi vurderer at det Møre har medarbeidarar som har høg grad av trivsel på jobb. Samstundes er det medarbeidarar som peiker på utfordringar som det må arbeidast vidare med.

Eventuell endring i tiltak:

Utarbeide konkrete tiltaksplanar ut frå det som har kome fram i medarbeidarundersøkingane.

5.5 Barne- og ungdomsarbeidet i kyrkjelydane

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) At barn og unge kjenner seg heime i kyrkja
- B) At barn og unge blir utrusta til å leve som kristne

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Sette fokus på barne- og ungdomsarbeidet i samband med Kyrkjevalet
- B) Film på ferjer og kino
- C) Bevisst «plattform for kirkens unge»

Målloppnåing ut frå nøkkelindikatorar: Tal deltarar på tilbod for 13-17 år/18-30 år

Tabell: Tilbod til unge 13-17 år, enkelttiltak og kontinuerlege

	Kontinuerlige tilbod for 13-17 år, antall			Enkelttilbod for 13-17 år, tal			Leiarkurs for unge 13-17 år, tal		
	2019	2018	Endring	2019	2018	Endring	2019	2018	Endring
Møre	49	117	-58%	26	34	-24 %	22	25	-12 %
Totalsum	850	866	-2 %	526	435	6 %	560	571	-3 %

Tabell: Tilbod til unge vaksne 18-30 år, enkelttiltak og kontinuerlege

	Kontinuerlege tilbod for 18-30 år, tal			Enkelttilbod for 18-30 år, tal			Leiarkurs for 18-30 år, tal		
	2019	2018	Endring	2019	2018	Endring	2019	2018	Endring
Møre	7	14	-50 %	14	5	180 %	4	2	100 %
Totalsum	302	313	-4 %	196	175	12 %	103	124	-17 %

Vi ser at tilbod til unge 13-17 år går ned frå 2018 og er no om lag som på 2017-nivå. For unge vaksne 18-30 er det ei auke i enkeltilbod som synes å gå på bekostning av kontinuerlege tilbod

Vurdering av målloppnåing:

Målsettinga er ikkje nådd.

Dei fleste kyrkjelydar samarbeider med ein eller fleire organisasjonar og at dei opplever dette som viktig. Dei store variasjonane frå år til år verkar å ha samanheng med mangel på kontinuitet. Det som kan verke godt og bra eit år er heilt ute i neste. Film på ferjer og kino har gitt positiv merksemd, men ser ikkje ut til å bidra til fleire tilbod. Ungdomstinget og ungdomsrådet er viktige utgangspunkt for å ha kontakt med unge vaksne i heile bispedømet. Fleire kyrkjelydsliknande fellesskap har tilbod for unge og unge vaksne, men desse blir ikkje rekna med her.

Ressursbruk:

Møre bispedøme har eigen rådgjevar for ungdom i 40%

Eventuell endring av tiltak:

Vurdere fleire digitale møteplassar

HOVUDMÅL 6: Kyrkja har ein demokratisk og velfungerande organisasjon

Resultatmål 6.1: Oppslutning om kyrkjevalet blir halde oppe

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- B) God og ryddig nominasjonsprosess
- C) God valadministrasjon
- D) Listene marknadsfører seg sjølve
- E) God tilrettelegging i vallokala

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Møte med listene sine tillitsvalde
- B) Gi støtte og hjelp til lokal valansvarleg
- C) God og profesjonell rigging/drift av vallokalet
- D) God info om kvar og korleis valet skjer

Måloppnåing ved nøkkelindikator: Valdeltaking

Tabell: Deltaking ved val av sokneråd og direkte val av leke til bispedømeråd

Valår	Val til bispedømeråd		Val til sokneråd	
	Tal personar som røysta	Prosent valdeltaking	Tal personar som røysta	Prosent valdeltaking
2009	21 404	11,8	28 246	16,8
2011	23 348	13,2	30 882	17,4
2015	30 427	17,2	33 324	18,6
2019	21 080	13,0	24 800	15,1

Ressursbruk:

Det blei brukt av midlar tildelt til kyrkjevalet. I tillegg vart det nytta interne personalressursar ved bispedømekontoret supplert med administrative ressursar frå Kyrkjerådet.

Vurdering av måloppnåing:

Målet er nådd med omsyn til demokratisk gjennomføring og kjønnsfordeling. Målet er ikkje nådd vedr. ungdomsrepresentasjon, sidan ingen ungdomsrepresentantar har fast plass i bispedømerådet. Målet er heller ikkje nådd med omsyn til valdeltaking, sidan valdeltakinga er redusert med 4,2%-poeng for bispedømerådsval og 3,5%-poeng for soknerådsval.

Generelt om kyrkjevalet 2019

For første gong stilte 3 lister til val ved bispedømerådsval. Valet blei gjennomført etter valreglane, og alle medlemene (bortsett frå biskop, lek tilsett og prest) blei valt ved direkte val. Erfaringane ved direkte val er gode, ikkje minst sikrar ein at førebels valresultat kan kunngjera kort tid etter valet og at endeleg valresultat er klart ganske få dagar etter valet. Gjennomføringsteknisk og med tanke på informasjon og kommunikasjon kring kyrkjevalet er det ein stor fordel med direkte val.

Mykje spenning var også knytt til at kyrkjevalet denne gongen hadde tre lister. Spenninga var knytt til valrådet si handtering av tre ulike lister, om/kor mykje valmedarbeidarane hadde høve til å gi informasjon om dei ulike listene, om stemmefordelinga mellom listene og om overføring av listestemmer mellom listene.

Meldingar og inntrykk frå valet dokumenterer at dei lokale stemmestyra har gjort ein god jobb med tilrettelegging og profesjonell gjennomføring av kyrkjevalet. Vallokala har vore godt merka og oversiktelege og valfunksjonærane har gjort ein framifrå jobb. Det låge talet på forkasta stemmer er ein tydeleg indikator på godt arbeid i stemmelokala.

Vidare sytte valstyra for rask, og samordna transport av stemmesetlar til bispedømekontoret for endeleg oppteljing av stemmene frå bispedømerådsvalet. Oppteljingsarbeidet gjekk også raskare enn forventa, og teljekorpset gjorde ein god jobb. Vi er glade for at denne delen gjekk så bra.

Den vanskelegaste prosessen var nok å få i gong ein god nominasjonsprosess. Tre ulike lister, der eine lista hadde litt ulik karakter enn dei to andre, skapte litt forvirring om kva som var rolla til nominasjonskomité og valstyre/valansvarleg og kva som låg til listene sjølv å ta ansvar for. Eit møte med tillitsvalde for dei tre listene avklara ein del, men vi erfarte nok at dette punktet i valførebuingane kan forbetrast. I denne fasen av valførebuingane, måtte også ein ny medarbeidar gå inn som valkoordinator.

Som ved tidlegare val ser vi at valdeltakinga ved soknerådsvalet er noko høgare enn ved bispedømerådsvalet. Det gir likevel grunn til litt uro når valprosenten er den lågaste som er målt sidan valet i 2009

Kjønnsfordeling

Tabell Kjønnsfordeling bispedømeråd

Valår	Tal valde medlemmar	Tal kvinner	Tal menn
2015	9	5	4
2019	9	4	5

Kjønnsfordelinga for bispedømerådet er god. Alle listene hadde kvinne som listetopp. 5 menn og 4 kvinner er faste medlemer i rådet. Biskopen er kvinne. Begge medlemene for leke tilsett og for prestane er menn. 1. varamedlem for dei tre listene er 2 menn og 1 kvinne.

Kjønnsfordelinga i sokneråda er ikkje kjent.

Alderssamsetting

Tabell: Alderssamsetting bispedømerådsmedlemer

Valår	Tal valde bispedømeråds-medlemmer	Tal under 30 år	Tal 30 – 50 år	Tal 50 – 70 år	Tal over 70
2019	7	0	2	5	0

Bispedømerådet er langt unna målet om ungdomsrepresentasjon. Alle listene hadde kandidatar under 30 år, og fleire av desse var delvis plassert høgt oppå lista. Det kan sjå ut som at det gode ved nokre høve har blitt det beste sin fiende. Fleire gode ungdomsrepresentantar på eine lista har gitt eit svært jamn fordeling, der fleire representantar kjempa om plass og der ungdomsrepresentantane «tapte» kampen. Ingen av dei faste medlemene i bispedømerådet er under 40 år. Ein 1. varamedlem er under 30 år.

Røyster

Tabell: Tal registrerte og forkasta røyster i direkte val av leke til bispedømerådet

	2011	2015	2019
Tal godkjende røyster	20 888 (89,5 %)	30 201 (98,8%)	21080 (99,9%)
Tal forkasta røyster	2460 (10,5%)	382 (1,2%)	23 (0,1%)
Sum røyster	23 348 (100 %)	30 965 (100%)	22003 (100%)

Talet på forkasta røyster har gått vesentleg ned gjennom dei siste kyrkevala, frå at over 10% av røystene blei forkasta i 2011, til berre 0,1% ved valet i 2019. Vi trur at hovudgrunne til desse positive tala er at valgjennomføringa har fått auka kvalitet. Innreiing av stemmelokale, opplæring av valfunksjonærar og god informasjon i vallokalet er viktige element for å nå eit så godt resultat. Informasjonen i tilsendt valkort er også viktig tettleiing for veljarane.

Tabell: Fordeling av listestemmer

	Listestemmer til anna liste	Listestemmer frå anna liste
Bønelista	223	203
Nominasjonskomiteen si liste	466	392
Open Folkekirkje si liste	198	292

Sidan det er første gongen at bispedømerådsvalet har 3 ulike lister, er det interessant å sjå omfanget av overføring av listestemmer frå og til andre lister. Tala viser at overføring av listestemmer ikkje er omfattande, men at nokre har nytta seg av denne retten som valreglane opnar for. Det er vanskeleg å informere om reglane på dette punktet og oppteljinga av listestemmer er krevjande. Sjølv om det er eit viktig demokratisk prinsipp å gi stemme til sine kandidatar, uavhengig av kva liste kandidaten står på, bør ein vurdere om overføring av listestemmer har ført til anna resultat enn om valreglane ikkje hadde gitt høve til å stemme på denne måten

Eventuell endring av tiltak:

For å auke oppslutninga om bispedømerådsvalet lyt ein få til betre profilering av listene. Mange veljarar gav uttrykk for at dei ikkje kjente så godt til kva listene stod for, og mange etterlyste meir informasjon om dei einskilde kandidatane. Vi trur at vi kan auke valdeltakinga dersom valreglane kan bli endå tydlegare/enklare, slik til at listene greier å forbetra profileringa av eigen bodskap og av eigne kandidatar.

Resultatmål 6.2: Reduksjon i administrative kostnader

Dei viktigaste suksessfaktorane:

- A) Reduksjon i administrative kostnadar i høve til presteteneste

Dei viktigaste tiltaka:

- A) Etablere felleseininger for økonomi, løn og arkiv for Dnk
- B) Gjennomgang av stillingsbehov ved bispedømekontoret

Målloppnåing ved nøkkelindikator: Administrative kostnader

Rekneskapen viser kostnadene til kyrkjeleg administrasjon for 2019 var 12,8 mill mot 12,4 i 2018. Av dette var 9,7 mill. lønskostnadar mot 9,4 i 2018.

Ressursbruk:

Kostnadene til kyrkjeleg administrasjon utgjør 16,6% av totale driftskostnadar.

Vurdering av målloppnåing:

Vi vurderer målet som nådd. Resultatet må, for å kunne samanlikna 2018 og 2019, bli justert for kostnadene til kyrkjeval og eingongskostnadar knyttet til etablering av fellesiningar. Lønsendringar er ikkje tatt med.

Eventuell endring av tiltak:

- A) Fleire felles rutinar på tvers av bispedømer
- B) Lean av arbeidsprosessar

Om biskopens verksemd

Tre av hovudmåla for Den norske kyrkja har eit tydeleg samanfall med biskopens særlege ansvar:

- *Den norske kyrkja skal vere ei landsdekkande, lokalt forankra folkekirkje.*
- *Den norske kyrkja skal ha ei oppslutning som bekreftar karakteren som folkekirkje.*
- *Den norske kyrkja skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle barn.*

Ut frå eit heilskapsbilete av bispedømet arbeider biskopen etter bispedømmets mål og strategiar. Bispedømmets visjonsdokument har same overskrifta som på nasjonalt nivå; Meir himmel på jorda! Biskopens tilnærming er: – Vi må ikkje stenge trua inne i kyrkja. Vi må opne opp, gå ut og gi menneske tilhørsle.

Biskopen har tilsynsansvaret for prestane og samhandlar nært med prostane kring kyrkjefaglege og personalmessige saker. Biskopen utfører vigslinger, gjennomfører visitasar og tek del ved gudstenester og kyrkjejubileum.

I tråd med Den norske kyrkja sine hovudmål støttar biskopen dei lokale kyrkjelydane i Møre sin innsats for at *gudstenestelivet skal blomstre*. Ho vektlegg at gudstenesta skal vere eit møte med Gud i eit ope, deltakande og inkluderande fellesskap. Gudstenesta knyter oss til den verdsvide kyrkja.

Biskopen har ansvaret for å fastsetje talet på gudstenester i prostia. I eit tid med prestemangel kan det vere ei utfordring å halde talet oppe. Prostane er gitt mynde til å flytte gudstenester mellom kyrkjer, men samtidig prøve å halde det totale talet gudstenester oppe. Gudstenester er også eit fast tema under visitasane. Der kyrkjelydar av ulike årsaker står i krevjande situasjoner eller har særlege utfordringar, vil biskopen vere lydhøyr for situasjonen – og gjerne leggje inn eit ekstra besøk, feire gudsteneste saman med kyrkjelyden og samtale med tilsette og frivillige.

I 2019 visiterte biskopen kyrkjelydane i Rauma, Skodje og Ulstein i første halvår. Andre halvår var det ikkje visitasar grunna kyrkjevalet. Biskopen har snart gjennomført andre visitasrunde til alle kyrkjelydar i Møre, og tek snart til på runde tre. I visitas har biskopen

merksemd på å sjå og inspirere kyrkjelydane. Kyrkja som ein samarbeidande aktør i lokalsamfunnet er ein viktig del av visitasen.

Gjennom dei grensereguleringane som følgde kommunereforma har Rindal sokn og Halsa sokn frå 2020 blitt overført til Nidaros, medan Hornindal sokn er lagt til Møre bispedøme. Samstundes er prostigrensene i bispedømet justert. Biskopen har kjent på omsorg for dei kyrkjelydane som har opplevd endringar. Ho har brukt tid på ei formell og offisiell markering av desse overføringane gjennom å feire gudsteneste på desse stadane, med tilhøyrande program.

På offentlege arenaer, i avisintervju og i radio og TV har biskopen også i 2019 løfta fram behovet for at *fleire finn sin plass i kyrkjeleg arbeid*. Biskopen oppmodar kyrkjelydane om å be Gud kalle fleire til å bli prestar - og at kyrkjelydane sjølve utfordrar unge og vaksne til teneste i kyrkjelydane.

Biskopen samarbeider nært med prostane for å finne eigna lekfolk som kan gå inn i eit studieløp og samstundes vere deltids prestevikarar. Eitt tiltak i denne satsinga er kursdag om gudsteneleiring for leke prestevikarar. Kursdagane gir oppdatert kunnskap, ny kunnskap og byggjer relasjonar.

Rekruttering til kyrkjelege stillingar er eit fast tema på bispedømmets Ungdomsting, som blir arrangert kvar vår. Ungdomstinget er ein viktig arena kor unge kan bli utfordra på å gå inn i kyrkjeleg teneste.

I tråd med at *kyrkja skal skape trygge rom* vektlegg biskopen at medarbeidarar og frivillige i kyrkja skal trivast i jobben og kjenne seg trygge, ivaretakne og ukrenkelege. Ho har deltatt i samtalar og arrangement kring undertrykking og overgrep og markerer #torsdagerisvart. Biskopen sjølv har i samanheng med #metoo-rørsla fortalt si historie om grenseoverskridande handlingar frå medarbeidarar i kyrkja.

Møre biskop vektlegg eit tydeleg *kyrkjeleg nærvær i det offentlege rom*. Biskopens breie engasjement er gjennom året blitt ofte eksponert i medieomtalar og avisoppslag, og blir også spegl av i den digitale nettsatsinga til Møre bispedøme.

Ein dimensjon i dette engasjementet er biskopens involvering i internasjonalt arbeid og solidaritet med den verdsvide kyrkja. Biskopen har i 2019 vore bidragsytar i FN om finansiering av ein global berekraftig utvikling og kyrkja si etiske røyst. Ho har også vore foredragshaldar på ein internasjonal psykologkonferanse for behandlarar av traumatiserte flyktningar.

Som eit vindauge ut i den verdsvide kyrkja har biskopen i 2019 vore reiseleiar for bispedømets studieturar til Egypt og England, og ho har vore på studietur med bispekollegiet til Egypt. Biskopen har også vitja begge Møre sine venneskapsbispedøme; Nordre bispedøme i Ungarn og Newcastle bispedøme i England. Venskapsavtalar er fornya og det blir bygd relasjonar over eit breitt felt.

Som ein lekk i kyrkja sitt samfunnsansvar har Møre biskop samhandling med Fylkesmannen, m.a. i beredskapsrådet og i konferansar og kriseøvingar.

Folkekirkja kan ikkje vedtakast, men må skapast; bli bygd og vedlikehalden. Når strukturane blir endra/svekte, må relasjonane bli styrkte.

Biskopen er ein støttespelar for at *kunst og kulturuttrykk blir ein del av kyrkjelivet*. Ho er ein tilbakevendande bidragsytar ved musikk-, litteratur- og kulturfestivalar og har arbeidd

for at den kyrkjelege røysta skal bli høyrt, m.a. gjennom litteraturgudstenester, forfattarsamtalar og konserter.

Ho har støtta salmeturneen gjennom bispedømet i samband med 150-årsmerkinga av den nynorske salmen. Biskopen har også initert ein salmestafett på nett, der kjende personar i Møre deler sin nynorske salme. Salmane gir trua eit felles språk og inkluderer alle.

Biskopen er medviten om kyrkjene som signalbygg og kulturminne, og gjennom si forvaltarrolle for kyrkjebygga og kyrkja sine nære omgjevnader arbeider ho for eit tillitsfullt samarbeid mellom den lokale kyrkja og faginstitusjonar om vedlikehald og vern av kyrkjer og kyrkjestader.

DEL 4 – STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA

A) HMS/Arbeidsmiljø

Sjukefråvær

Møre bispedøme sitt IA-mål er å ha eit sjukefråvær på under 4%.

Prestar	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Møre Menn	1,1	0,5	0,6	0	0
Møre kvinner	7,2	1,0	1,5	1,6	3,09
Totalt	2,6	0,6	0,8	0,4	0,7
Administrasjon	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Møre menn	8,8	1,5	0,9	1,0	5,3
Møre kvinner	3,5	1,1	2,4	0	0
Totalt	6,4	1,3	1,6	0,6	2,9
Totalt	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Møre menn	2,0 %	0,6 %	0,6 %	0,1 %	0,6 %
Møre kvinner	6,3 %	1,0 %	1,8 %	1,2 %	2,3 %
Møre totalt	3,1 %	0,7 %	0,9 %	0,4 %	1,1 %

Det totale sjukefråværet er på 3,1% fordelt på prestar 2,6 % og for administrasjonen på 6,4 %. Sjukefråveret for kvinnelege prestar er høgare enn for menn. Ved administrasjonen var sjukefråværet høgare for menn.

Som arbeidsgjevar er vi stort sett kjent med årsaka til sjukefråvær og har fokus på dette gjennom oppfølging. Vi ønskjer også å legge til rette for tilsette med kroniske lidingar. I statistikk for sjukefråvær kan dette slå negativt ut, men grunnhaldninga vår her er overstyrande. I arbeidsplassundersøkingar seier mange at dei går på jobb sjølv om dei er sjuke. Dette er eit område vi arbeider med. Sjukefråværet blir følgt opp gjennom arbeidsmiljøutvalet og i forhold til våre IA-rutinar.

Medarbeidarundersøkinga i 2019.

Kyrkja i Møre skal vere ein god arbeidsplass med eit godt arbeidsmiljø, motiverte og engasjerte medarbeidarar med mål om eit felles oppdrag. I 2019 gjennomførte Rambøl ein nasjonal medarbeidarundersøking på vegne av Kyrkerådet. Vi viser til omtale under pkt 5.3.

Rutinar for melding om avvik og intern varsling om kritikkverdige tilhøve

Møre bispedøme har rutinar for varsling om kritikkverdige tilhøve og for melding om avvik. Skjema og rutinar er tilgjengelege på intranett Kirkebakken og link i Aditro Suiten. Rutinane har vore gjennomgått under HMS-dagen med vernetenesta, tillitsvalde og prostar. Vi meiner det er grunnlag for å seie at det er ei underrapportering i høve til meldingar om avvik.

B) Likestilling

Kvinnedel i presteskap og leiande stillinger

Talet på kvinnelege tilsette er lågare enn mannlege tilsette for presteskapet i Møre.

Kvinnedelen for biskop og prostar er på 33,33%, medan kvinnedelen i administrasjonen er på 48,45%. I leiargruppa ved administrasjonen er 1 av i alt 3 tilsette kvinner.

Kvinnedel

31.12.2019	Kvinner	Menn	Totalt	Prosent kvinner
Møre presteskapet	12,2	45	57,2	21,33
Møre administrasjon	4,7	5	9,7	48,45

Kvinnedel i leiarstillingar, biskopar og prostar

Presteskapet	Kvinner	Menn	Totalt	Prosent kvinner
Møre presteskapet	2	4	6	33,33
Møre administrasjon	1	2	3	33,33

Søknader og tilsettingar av prestar i Møre bispedøme

Talet på kvinnelege søkjarar var på 8 % i 2018, men auka til 27 % i 2019.

Kvinnedel – søknader og tilsettingar i presteskapet

Møre	2019			2018		
	Tal søknadar	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner	Tall søknader	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner
	22	6	27,27	13	1	7,69 %
2019						
Møre	Tal tilsettingar	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner	Tal tilsettingar	Av dette kvinner	Prosentdel kvinner
	6	0	0	5	0	0

Sjukefråver

Sjukefråværet er på totalt 3,1%. 6,3% sjukefråver for kvinner. Vi vurder at desse forskjellane ikkje er kjønsbetinga.

Totalt	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Møre menn	2,0 %	0,6 %	0,6 %	0,1 %	0,6 %
Møre kvinner	6,3 %	1,0 %	1,8 %	1,2 %	2,3 %
Møre totalt	3,1 %	0,7 %	0,9 %	0,4 %	1,1 %

C) Vurdering av risiko for misleghald

Vi vurderer risiko for misleghald som liten.

Denne vurderinga er gjort med bakgrunn i at Møre bispedømeråd følgjer økonomireglement for rettssubjektet Den norske kyrkja, sist revidert med verknad frå 1/1-19. Rutinar blir utvikla av felles økonomieining i høve til rekneskap, lønskøyring, kontroll og rapportering.

Godkjenning av faktura og reiser skal godkjennast av to personar. Alle fakturaer er i elektronisk flyt. Det er ikkje høve til å godkjenne for innkjøp som gjelder ein sjølv. Det blir ikkje handsama kontantar i Møre bispedøme. Rekneskap blir revidert av ekstern revisor.

Dei områda som særleg er omfatta av rutinar er:

- Fullmakter
 - Mottak og handsaming av faktura i elektronisk fakturabehandlingssystem
 - Godkjenning for utbetaling
 - Lønsrutinar
 - Rapportering
 - Tilskotsforvaltning
-

Det er utarbeida oversyn over inventar og utstyr og rutinar for avhending av slikt utstyr er under utarbeiding.

Det er utvikla budsjettdisponeringsskriv iht. tildelingsbrev. Det er også utarbeidd rundskriv til alle prostar om personal- og økonomiforvaltninga i prostia på bakgrunn av budsjettvedtak i bispedømerådet. Bispedømerådet og biskopen har vedteke delegasjonsreglement. Det ligg også føre delegasjonsreglement og underskriftsfullmakter for administrasjonen.

DEL 5 - VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

På grunnlag av rapport i samband med Medlemsundersøkinga for Den norske kyrkja i Møre har prostar og Møre bispedømeråd i felles møte tematisert «Kyrkje 2030».

Møre bispedøme har, saman med Den norske kyrkja, ein visjon om «Meir himmel på jord» og at «Kyrkja vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og von i Jesus Kristus ved å vere Bekjennande, Open, Tenande og Misjonerande».

Den norske kyrkja skal vere ei landsdekkande, lokalt forankra kyrkje.

Medlemsundersøkinga viser at 6 av 10 er positive til Den norske kyrkja i Møre og eit fleirtal meiner Kyrkja er ei viktig del av lokalsamfunnet. 87% av dei spurte er positive eller nøytrale til å få informasjon om kyrkjeleg aktivitet. Dette gir godt grunnlag for å arbeide for at kyrkja framleis skal vere til stades over heile landet.

Den norske kyrkja skal ha oppslutning som stader karakteren som folkekyrkje. 82% av medlemmene ønsker dåp eller kyrkjeleg gravferd. 86% av medlemmene i Møre har besøkt ei kyrkje siste år og så godt som 100% har vore ein kyrkjerelatert stad. Ei brei oppslutning om gudstenester og deltaking i kyrkjelege handlingar som markerer livsriter vil vere eit viktig grunnlag for å si om vi som kyrkje når målsettingar når det gjelder gudstenesteliv, vigsel og gravferd.

Ei folkekyrkje har legitimitet til å engasjere seg i det folk peiker på er viktig.

Medlemsundersøkinga viser at Klima og Fattigdom er viktige saker som kyrkja har støtte for å ha fokus på. Eit fleirtal meiner Den norske kyrke bidrar positivt til det norske samfunnet, men er ikkje nødvendigvis einig når kyrkja uttaler seg.

Den norske kyrkje skal formidle evangelisk-luthersk tru og tradisjon og tilby trusopplæring til alle døypte barn. Eit fleirtal meiner det er viktig at unge lærer dei kristne fortellingane og ønskjer sjølv å lære meir. Del som trur på Gud er 58% og over halvparten ber til Gud. 67% av dei spurte medlemmene ville konfirmert seg kyrkjeleg. Målsettinga om fleire som søker dåp og trusopplæring – også for vaksne – har støtte blant medlemmane.

Den norske kyrkja skal vere organisert i samsvar med demokratiske prinsipp og verdiar
Det er grunnlag for å tru at man stiller seg bak målsetting om demokratiske prinsipp, men Medlemsundersøkinga gir ikkje grunnlag for å seie noko om haldningar til framtidig valordning. Heller ikkje om og korleis medlemmar vil bruke si demokratiske rett til å stemme ved kyrkjelege val. Desse haldningane kan det vere grunnlag for å undersøke nærmare.

Medlemmer som ikkje skil mellom den lokale og nasjonale kyrkje vil kunne kjenne seg heime i kva lokalkyrkje som helst, uansett kvar dei er og kvar dei bur. I møte med spørsmål om ny kyrkjeleg organisering kan det sjå ut som at medlemer ikkje har sterke meiningar, så lenge dei har ei lokal kyrkje som dei kjenner seg heime i.

I Møre står kyrkjer plassert langs gamle ferdselsårer – på øyar og nes langs kysten. Her har prestar og predikantar sett sine spor både i kristenliv, kulturliv, næringsliv og i hjarta til enkeltmenneske.

Folket langs kysten og i fjordane har lært seg å leva med og av havet og jorda – som både gir og tar liv. Nær naturen og kreftene den representerer. Haugianismen og lågkyrkjeleg organisasjonsliv har sett sitt preg på området med si vekt på personleg gudstru, nøktern og arbeidsam livsførsel.

Likevel viser medlemsundersøkinga at folk i Møre i dei spørsmåla som er stilt i liten grad skil seg frå medlemmer i andre bispedømer. Om nokon har ein oppfatning av «typisk Nord-Vestlandet», så er den grundig slått tilbake.

Kyrkje- og kristenliv har tradisjonelt vore ein viktig faktor i Møre bispedøme. Høge tal for medlemskap, deltaking i gudstenester/kyrkjelege handlingar, dåp/trusopplæring og frivillig arbeid viser dette. Å ta vare på og utvikle desse tradisjonane vil vere eit berande element for måloppnåinga også i tida framover. Samstundes er dette området som tradisjonelt har hørt tett saman med familien og livsritene. Når familiestrukturar, busettingsmønster og verdiar er under endring, vil det få konsekvensar for det tradisjonelle kyrkjelege arbeidet

Kyrkja sin posisjon i folket er sterkt, kva skal da til for at kyrkja betre kan utføre sitt samfunnsoppdrag slik at medlemmer opplever kyrkja som relevant

Her følgjer nokre ansatsar til vidare dialog og utvikling av perspektivet:

- Teknologi- og mediesamfunnet byr på moglegheiter og utfordringar.
- Flykningar og asylsøkjarar utfordrar kyrkja si evne til integrering og dialog.
- Kyrkja i Møre vil i sterkare grad bli avhengig av frivillige ressursar for å nå mål. Vi treng å bli meir medvitne på kva som bidrar til motivasjon og engasjement og kva som skal til for å utvikle god leiing og «personalpolitikk», også for frivillige medarbeidarar.
- Samfunnet har gjennomgått store endringar i korleis dei unge har det. Kyrkja må ta innover seg aukande grad av ung psykiatri og rus. Vi meiner at kyrkja i framtida kan bli viktig som lyttepost overfor dei unge.
- Kyrkja har stor mogelegheit til å fokusere på miljø og klima.
- Gjennom kystpilegrimsarbeidet kan kyrkja skape rom til samarbeid med det lokale næringsliv. Kyrkje og næringsliv har igjennom generasjonar gått hand i hand, alle treng ein stø kurs i kvardagen.
- I eit lokalmiljø har næringsliv, kommune og kyrkje same mål, det er å gi gode oppveksttilhøve til barn og unge. Det er berre fantasien som set grenser for samarbeidet med kyrkja i eit lokalsamfunn.
- Møre bispedøme har ei brei kontaktflate på lokalt-, regionalt-, nasjonalt- og internasjonalt nivå. Dette skjer gjennom arenaer knytte til mellom anna kyrkjelege rådsorgan, kultur, diakoni, miljø, undervisning, dialog og politikk – i kvardag og ved krisehandtering. Samhandling er ein viktig faktor for måloppnåinga om vi skal vere er kyrkje også i 2030.

DEL VI ÅRSREKNESKAP

Leiinga sine kommentarar til årsrekneskapen 2019

Innleiing

Møre bispedøme er geografisk samanfallande med Møre og Romsdal fylke. Bispedømet er, med Møre bispedømeråd og Møre biskop som forvaltingsorgan, del av rettssubjektet Den norske kyrkja.

Bispedømmerådet skal ha si merksemd på alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelege livet i kyrkjelydane, og det skal fremme samarbeidet mellom dei einskilde sokneråda og andre lokale arbeidsgrupper i bispedømet. Tildelinga av statlege midlar gjennom Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet til Møre bispedømeråd skal sikre ei lokal forankra folkekirkje i alle kyrkjelydar i bispedømet. Vidare at evangelisk-luthersk tru og tradisjon blir formidla, og at alle døypte får tilbod om trusopplæring.

Bispedømmerådet tilset prestar og skal sørge for fordeling av presteteneste slik at gudstenester og kyrklege handlingar blir utført. Bispedømerådet fordeler midlar til tilskot trusopplæring i kyrkjelydane og midlar til stillingar innanfor undervisning og diaconi. Bispedømerådet gir og rammer for at biskopen kan utøve tilsynsmynde for rådsorgan og tilsette, utøve sine oppgåver som arbeidsgjevar for prestane og vere ein del av forvaltingsmynde i høve kyrkjer.

Ved utgangen av 2019 var det 82,3 årsverk høyrande til Møre bispedømeråd, fordelt på 73,2 årsverk prestestillingar og 9,1 årsverk administrasjon/rådgjevarstillingar. Det blir arbeidd systematisk med arbeidsmiljøet for dei tilsette, og i visjonsdokumentet blir dette uttrykt slik: "Medarbeidarar som ser kvarandre og tek del med nådegåver, evner og fagkunnskap". Bispedømet har rutinar for melding av avvik og varsling av kritikkverdige tilhøve.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2019 har Møre bispedømeråd samla disponert kr 108 966 000 etter tildeling frå Kyrkjerådet. Av dette er kr 30 616 000 øyremerka midlar til trusopplæring, diaconi, undervisning og kyrkjemusikk. Tilskotsmidlane er vidareformidla til fellesråd i høve til fastlagde kriterium. Tildeling frå Opplysningsvesenets fond på kr 502 000 er nyttा innanfor kriteria til kyrklege prosjekt i bispedømet.

Samla løns- og driftsutgifter var på kr 75 637 000. Dette er kr 2 211 000 mindre enn tildelinga frå Kyrkjerådet. Mindreforbruket, som blir søkt overført til 2020, forklarar vi slik: I 2019 har det vore eit mindreforbruk i administrasjonen på kr 903 000 dels som følgje av sjukefråvær utan tilsvarande bruk av vikarar, vakanse og reduksjon i andre driftsutgifter. I 2019 har det vore eit mindreforbruk mellom budsjett og rekneskap i høve til presteskapet på kr 1 308 000. Innsparinga er i hovudsak grunna i vakansar utan tilsvarande vikar.

I 2019 er det ikkje gjort investeringar. Møre bispedømeråd har ikkje eigardeler eller interesser i andre verksemder. Rekneskapen for Møre bispedøme inngår i den samla rekneskapen for rettssubjektet Den norske kyrkja, og blir revidert av revisjonsfirma Ernst og Young AS.

Molde, 6. mars 2020

Ann-Kristin Sørvik
Bispedømerådsleiar

Bjørn Olaf Storhaug
Stiftsdirektør

Budsjettgruppe 1A

Endeleg tildeling for budsjettgruppe 1A i 2019 er kr 75 637 000. Dette er kr 2 211 000,- mindre enn tildelinga frå Kyrkjerådet og utgjer 2,8% av tildelinga til drift.

Det er eit mindreforbruk på løn på kr 1 800 000 fordelt på om lag kr 1 200 000 på løn til prestar og kr 600 000 på løn i administrasjonen. Reise- og kursutgifter blei noko lågare enn planlagt.

Budsjettgruppe 1B og andre tilskot

Til saman er det eit mindreforbruk i høve til budsjett for tilskot på kr 222.000,- eller 0,7% i høve til budsjett.

Tildelinga til trusopplæring i kyrkjelydane for 2019 var kr 19 473 000. Meirforbruk på trusopplæringsmidlar i 2019 er kr 125 000 og blir finansiert av mindreforbruk tidlegare år.

For tilskot til diakoni/undervisning/kyrkjemusikk vart det tildelt kr 10 807 000 til kyrkjelydane, som gir eit mindreforbruk på kr 336 000 i høve til budsjett. Det er i rapporteringa frå tilskotsmottakarane krav til dokumentasjon av planar og rekneskap for bruk av midlane. Mindreforbruket er i hovudsak grunna vakante stillingar i 2018, som har redusert tilskot i 2019.

Særskilt om OVF-tilskotet

Om lag halvparten av tilskotet er nytta til finansiering av stillinga Rådgjevar Misjon. Planlagde prosjekt med støtte frå OVF-midlar blei i hovudsak utbetalt fordelt på 4 hovudområde. Rekneskapen viser eit lite mindreforbruk på kr 11 000,- med grunnlag i eit totalt budsjett på 502.000,-.

Møre bispedømme 280

- formål: å få frem summar og avvik pr budsjettgruppe og pr kontogruppe

Budsjettgruppe 1A - Driftsregnskapet	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2019	31.12.2019	
Inntekter	715	575	140
Vareforbr/tilskudd	36		36
Lønnskostnader	67 820	69 644	1 824
Andr driftskostn	8 496	8 779	283
Sum budsjettgruppe 1A	75 637	77 848	2 211

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl. - Tilskudd *	31.12.2019	31.12.2019	
Trosopplæring	19 598	19 473	125
Diakoni/Undervisning/Kirkemusikk m.m.	10 807	11 143	336
Annet (inkl OVF utbet til eksterne)	491	502	11
Sum budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl.	30 896	31 118	222

* Tilskudd = Koststed XXX4900

Sum Dnk 2019	106 533	108 966	2 433
---------------------	----------------	----------------	--------------

Spesifikasjoner:

Årsbudsjett 2019

-formål: spesifisere årsbudsjettet i tildelt ramme samt med planlagt bruk av Akk. mer/mindreforbruk

Årsbudsjettet og bruk av mer/mindreforbruk	Tildelt	Akk. mer/mindre-	Årsbudsjett
	ramme 2019	forbruk	2019
Budsjettert under 1A	77 848		77 848
Budsjettert under 1B	31 118		31 118
Sum budsjettgrupper	108 966		- 108 966

OVF	2019		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
Administrasjon			-
Diakoni	55	55	-
Barn og unge	60	60	-
Gudstjenesteliv	28	28	-
Kirkemusikk og kultur	109	109	-
Samisk kirkeliv	-		-
Andre fellestiltak (inkl SMM)	239	250	11
Internasjonale og økumeniske organisasjoner			-
Ovf total (for rapportering til Ovf)	491	502	11

Risikovurdering økonomi

Møre bispedøme mottar sine midlar fra Kyrkjerådet. Tildelingsbrevet gjev mål for drifta. Kyrkjemøtet sitt budsjettreglement fastsett av Kyrkjemøtet 12. april 2016, og økonomireglement for rettssubjektet Den norske kyrkja av 01.01.2017, gjev rammer for økonomiforvaltninga.

Rettssubjektet Den norske kyrkja har avtale om kjøp av økonomitenester frå firmaet TET AS. TET handterer etter nærmere rutinar saman med Felles økonomieining inngående/utgåande faktura, rekneskapsføring, lønskøyring, kontroll, rapportering mv. Dette gjer at bispedømet sine tilsette åleine ikkje kan godkjenne eller utbetale beløp frå verksemda.

Godkjenning av faktura og reiser må godkjennast av minimum to personar. Risikoen for feilaktige utbetalingar er difor liten.

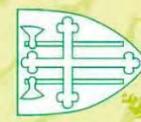
Rekneskapen blir i løpet av året vurdert opp mot budsjett og mål for drifta. Det er ein risiko for manglande måloppnåing grunna liten tilgang til vikarar og få kvalifiserte søkerar til prestestillingar.

Dei utarbeidde rutinane for internkontroll, risiko- og vesentlegheitsvurderingar for økonomiforvaltninga i Møre bispedøme er vidareført.

Sluttord

Frå juni 2019 blei administrative system innanfor rekneskap/løn og arkiv overført til sentrale einingar. Grunnlaget var å arbeide med effektivisering av dei markantile tenestefunksjonane innanfor heile rettssubjektet. Talet på stillingar ved bispedømeadministrasjonen har gått ned. Deltaking i prosessar har i denne perioden ført til redusert aktivitet i høve til primæroppgåver.

Mindreforbruk i 2019 gir handlingsrom for å legge til rette for satsingsområde i Møre bispedøme.

Meir himmel på jorda

Kyrkja i Møre vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og håp i Jesus Kristus ved å vere:
vedkjennande – open – tenande – misjonerande

Gudsteneste

Møte den levande, treeinige Gud i forkynning, dåp og nattverd

Tene Gud i bøn og vedkjenning, tilbeding og lovsong

Utvikle kristen tru og identitet gjennom et ope, deltakende og inkluderende fellesskap

Kyrkjemusikk kunst og kultur

Sanse og erfare Guds nærvær gjennom eit mangfold av språk og uttrykk

Gje rom for det skapande menneske

Forvalte og formye salmeskatten og trus- og kulturarven

Misjon

Invitere til å følge Jesus Kristus

Ta del i Jesu kall og oppdrag gjennom ord, handling og dialog lokalt og globalt

Erfare at vi er del av den verdsvide kyrkja - med eit felles oppdrag

Diakoni

Be og vise omsorg for nesten

Skape trygge møteplassar med låg terskel til fellesskap og sjælesorg

Verne om skaparverket og kjempe for rettferd og menneskeverd

Undervisning

Gjere trua på den treeinige Gud kjent og erfart

Invitere til dåp og gje plannmessig trusopplæring for alle døypte 0-18 år

Utruste barn, unge og voksne til å leve som kristne

Trygge medarbeidrarar som ser kvarandre og tek del med nødegåver, evner og fagkunnskap i ein demokratisk og vel-fungerande organisasjon

